

Sak 04 og 05

ÅRSMELDING OG REGNSKAP for 2024 og 2025

Årsmeldingen er en rapport fra landsforbundet og oppsummerer det som har skjedd nasjonalt i organisasjonen. Fylkes- og lokallag har egne årsmeldinger. Årsmeldingen gir ikke et fullt bilde av all aktivitet i Naturvernforbundet, men gir en generell oversikt over organisasjonens utvikling, større hendelser og saker, styrende organer og det politiske og faglige arbeidet. Landsmøtet godkjenner årsmeldingen. Regnskapet ligger vedlagt årsmeldingen, og godkjennes av landsmøtet.

Saken inneholder:

- **Årsmelding og regnskap for 2024 inkludert revisors beretning**
- **Årsmelding og regnskap for 2025 inkludert revisors beretning**
- **Kontrollkomiteens rapporter for 2024 og 2025**
- **Kontrollkomiteens rapport for 2026**

4.1 Årsmelding for 2024

Forslag til vedtak: Årsmeldingen for 2024 godkjennes.

5.1 Regnskap for 2024

Forslag til vedtak:

Regnskapet for 2024 godkjennes.

Revisors beretning for 2024 tas til orientering.

Årsmelding 2024

TITTEL

Årsmelding 2024

TEKST OG LAYOUT

Kristian Skjellum Aas

UTGIVELSE

Mars 2025

ANSVARLIG REDAKTØR

Gro Holstad

FAGLIG KVALITETSSIKRER

Naturvernforbundets sekretariat

Innhold

Forord: For et år!	4
En demokratisk medlemsorganisasjon	5
Høydepunkter fra Instagram i 2024	6
1: Et synlig og slagkraftig Naturvernforbund	7
Landsmøte 2024	8
Medlemsmagasinet Natur & miljø	9
Omorganiseringer og nye tilbud	9
God respons på pressearbeidet	10
2: En levende og livskraftig natur	11
Vil stanse voldsom nedbygging	12
Gjør lite for å hindre fiskedød	13
Veileder for vindkraftarbeid	13
Krafttak for Oslofjorden	14
Juksevern	14
Stans i havbunnsplaner	14
3: Et energieffektivt og fossilfritt samfunn	15
Omstillingsutvalg kommer	16
Økt CO2-avgift for oljeselskapene	16
Tettere allianser for rettferdig omstilling	17
Presser på for energisparing	17
Klimatoppmøte	17
Bremser flere store veiprosjekter	18
4: Et rikere liv med lavere forbruk	19
Gjør reparasjoner greit igjen!	20
"Miljøvennlig mensjen" videreføres	20
Nabolagsmarked	21
2 minutters strandrydding - eller 50 år	21
Fjordsøksmålet	22
Seiere i 2024	24
5: Styrende organer	25
Sentralstyret	25
Landsstyret, kontrollkomité, valgkomité, etisk utvalg	26
6: Regnskap og revisjonsrapport	27

For et år!

For et år 2024 har vært for Naturvernforbundet! Politisk har det vært en berg-og-dalbane mellom gode og dårlige nyheter for natur, klima og miljø. Men for organisasjonen er det veldig gledelig at vi ser en sterk medlemsvekst, og en stor økning i antall faste givere. Vi fylte også 110 år i fjor, noe som ble feiret på et inspirerende landsmøte i Trondheim i november med 150 delegater. Der startet vi ut kursen for vår organisasjon de kommende årene.

Året begynte med en nesestyver. Vårt søksmål mot staten i saken om dumping av opptil 170 millioner tonn gruveavfall i Førdefjorden vant ikke frem. Saken er anket, og vi venter på en uttalelse fra EFTA-domstolen om hvorvidt slik dumping er i strid med EUs vanndirektiv. I ukene etter avgjørelsen i januar fikk vi over 4000 nye medlemmer.

Samtidig viste NRK hva dyktige medier kan gjøre for å vise frem den uhemmede nedbyggingen av norsk natur. Serien «Oppsynsmannen», med Bård Tufte Johansen som programleder, fortalte tv-seerne om skogvern, veiutbygging, planering av næringsparker og industritomter, fiskeoppdrett og rømminger, hyttebygging og andre trusler mot norsk natur. Artikkelserien «Norge i rødt, hvitt og grått» fulgte opp. Naturvernforbundet bidro i forkant med kunnskap og research, og flere av våre aktive medlemmer stilte opp i serien.

I 2024 har vi hatt en regjering som ofte har snakket fint om natur og miljø, men som har sviktet når det gjelder gjennomføring. Gode initiativer for klimakutt i industri og husholdninger ble

Foto: Jenny Marie Sveen

Foto: Kjetil Grude Flekkøy

fulgt opp med 62 nye utvinningstillatelser til oljeselskaper gjennom TFO-ordningen. CO2-utslippene går opp, naturbudsjettene går ned. Regjeringen har til og med sendt forslag til nye klimamål på høring, som er så lave at de selv erkjenner at de vil bryte mot Parisavtalen. Flere nye skogområder ble vernet, men hogst i naturskog fortsetter ufortrødent. Lovnader om forsterket naturvern i etterkant av naturtoppmøtet i 2022 har blitt bremsset. Bunntråling er fortsatt tillatt i alle våre marine nasjonalparker. Selv om flere motorveiprosjekter er lagt på is, fortsetter arbeidet med motorveier gjennom viktige våtmarksområder på Ringerike og ved Lillehammer. Og flytrafikken øker, mens jernbanelinjer i store deler av året var stengt på grunn av klimarelatert uvær og manglende vedlikehold.

Så vi trengs. Hver dag jobber Naturvernforbundets aktive og tillitsvalgte for å ta vare på naturverdier, hindre forurensning og ødeleggende utbygginger, begrense forbruket, spare energi, fremme miljøvennlige reiseformer, stoppe motorveier og «næringsparker», hindre naturødeleggende energiutbygging og verne om arter og økosystemer. Vi skal fortsette arbeidet for vår felles natur, for å stagge klimaendringene og sikre en rettferdig omstilling til et samfunn som er bedre for natur, miljø og klima. Og for oss mennesker.

Foto: Sveinung Skjong-Arnestad

En demokratisk medlemsorganisasjon

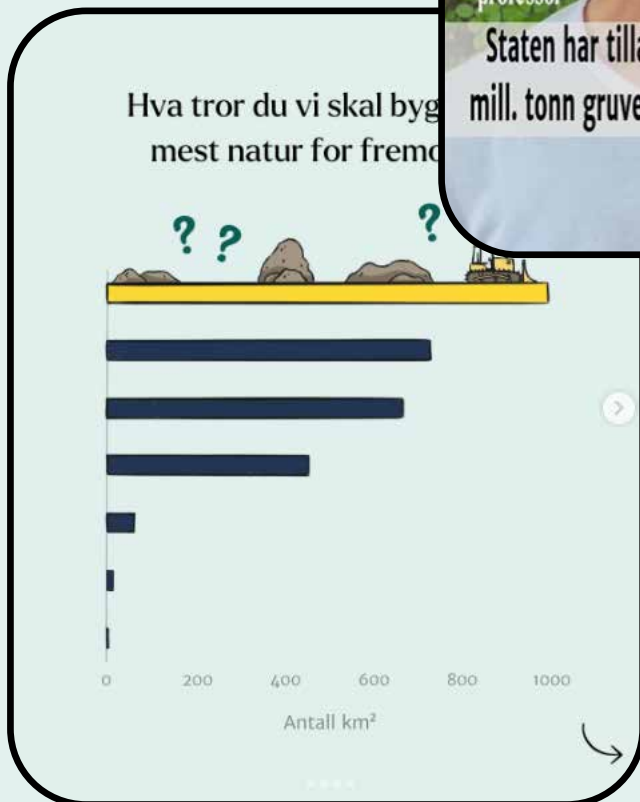
Naturvernforbundet ble grunnlagt i 1914 og er Norges eldste natur- og miljøvernorganisasjon. Naturvernforbundet er en demokratisk medlemsorganisasjon med over 42 000 medlemmer og over 100 lokallag i hele landet. Medlemmene og lokallagene er grunnpillarene i organisasjonen. I vår familie inngår også ungdomsorganisasjonen Natur og Ungdom, samt barneorganisasjonen Miljøagentene.

Naturvernforbundet skal fram mot 2030 jobbe for å bli en bred folkebeve-

gelse for natur og klima. For å ha legitimitet i debattene om natur og miljø er det avgjørende at vi er mange. Medlemsmassen og våre aktive bør speile befolkningen.

På landsmøtet i 2024 ble det bestemt at det skal settes ned en gruppe for å se spesielt på hvordan vi kan styrke organisasjonen i de områdene der landet er tynnest befolket, som ofte også er der angrepene på naturen er mest omfattende.

Topp 5 poster fra Instagram i 2024

Kapittel 1

Et synlig og slagkraftig Naturvernforbund

Foto: Fartein Rudjord

I 2024 har Naturvernforbundet opplevd en medlemsvekst uten sidestykke.

Ved utgangen av 2024 hadde Naturvernforbundet 42 053 medlemmer. Antallet nye medlemmer økte kraftigst på starten av året, etter kjennelsen i Fjordsøksmålet og fokuset på naturvern i forbindelse med mediesatsninger på området, blant annet

NRKs satsninger "Oppsynsmannen" og "Norge i rødt, hvitt og grett". Men det har vært en jevn vekst også i resten av 2024.

Antallet fastgivere har også hatt en god vekst i 2024, etter en større satsning på å få flere til å bidra til Naturvernforbundets arbeid.

Medlemstall

2024: 42 051
2023: 37 268
2022: 35 649
2021: 36 081
2020: 34 915
2019: 31 128
2018: 25 204

Faste givere

2024: 3109
2023: 2550
2022: 2717
2021: 1405
2020: 1380
2019: 1315
2018: 1210

Tall for medlemmer og faste givere per 31.12. i angitt år.

Landsmøte 2024

Foto: Sveinung Skjong-Arnestad

150 delegater fra 70 ulike lag samlet seg til landsmøte i Naturvernforbundet i november 2024. Møtet ble holdt på Lerkendal i Trondheim, en by der Naturvernforbundet har en lang og sterk tradisjon.

Et nytt arbeidsprogram samt reviderte vedtekter og prinsippprogram, samt en masse uttalelser om ulike natur- og miljøsaker, ble det formelle resultatet av møtet. Blant sakene som Naturvernforbundet skal sette høyest de kommende to årene finner vi forbud mot nye hyttefelt, stans i motorveiutbygging, stans i naturødeleggende kraftutbygging, oljestans, lavere forbruk, satsning på

kollektivtrafikk og bygging av en bred folkebevegelse og en sterk organisasjon.

En av hovedoppgavene blir å gjøre stortingsvalget i 2025 til et vendepunkt, med valg av politikere som forstår natur- og klimakrisen.

Leder Truls Gulowsen og nestleder Pernille Bonnevie Hansen ble gjenvalgt på landsmøtet. Med seg i ledertrioen får de den nye nestlederen Helene Ødven, bosatt i Bergen. Hun har bakgrunn fra reiseliv og media, og har blant annet arbeidet med bærekraft og naturvern for Den Norske Turistforening.

Medlemsmagasinet Natur & miljø

I 2024 ble det utgitt to utgaver av medlemsmagasinet Natur & miljø. Vårutgaven hadde "Kampen mot nedbyggingen" som tema, mens høstutgaven hadde temaet "Skogene faller".

Vårnummeret lente seg på NRK-serien "Oppsynsmannen", og viste frem Naturvernforbundets "oppsynsmenn/kvinner" - de som kjemper for å redde

Forsidedesign: Eivind Stoud Platou

sin nærnatur.

Høstnummeret belyste norsk skogpolitikk, og mangelen på reelt vern av våre mest artsrike skoger.

Natur & miljø er medlem av Fagpressen, og hadde i 2023 et godkjent opplag på 30 468. Redaktør for nr. 1 var Kristian Skjellum Aas, mens Tor Bjarne Christensen var redaktør for nr. 2. Andre redaksjonsmedlemmer i 2024 var Rikke Agerup, Lise Helset Eide og Kjetil Grude Flekkøy.

Enklere å være tillitsvalgt

I 2024 har vi jobbet med forenkling for de tillitsvalgte i organisasjonen. Flere prosjekter har blitt gjennomført i løpet av året, blant annet overgangen til nytt medlemsregister hvor fylkes- og lokallag får tilgang på sine medlemslister. Vi har prioritert kursing og utvikling av gode veiledere for digitale systemer, slik at det skal bli enklere å være tillitsvalgt i et fylkeslag eller lokallag.

Nyhetsbrev

Nyhetsbrev til alle medlemmer og fastgivere har vært et satsningsområde for Naturvernforbundet i 2024. Vi har etablert et månedlig nyhetsbrev til alle, som gir informasjon om vårt arbeid og om hvordan det er mulig å engasjere seg i Naturvernforbundet. Dette gir en bedre informasjonsflyt til våre medlemmer. Vi lager også egne nyhetsbrev for tillitsvalgte, samt innenfor enkelte fagområder.

108
aktive
lokallag

Naturvernforbundet hadde 108 aktive lokallag i 2024 – uendret fra 2023, men et historisk høyt antall. Det er jobbet strategisk med bistand til fylkeslag i arbeidet med å opprette nye lokallag

15
fylkeslag

og hjelpe lokallag som har hatt lav aktivitet tilbake til et høyere aktivitetsnivå. Godt samarbeid mellom sekretariatet og fylkeslagene har sørget for at det ble opprettet flere nye lokallag.

	2024	2023	2022
Antall aktive fylkeslag	15	15	15
Antall aktive lokallag	108	108	103

Foto: Naturvernforbundet i Lillesand

God respons på pressearbeidet

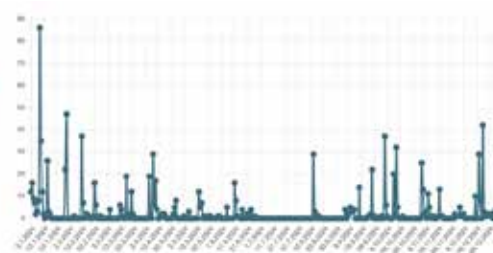
Naturvernforbundet bruker NTBs presseverktøy til å sende ut pressemeldinger, og få statistikk tilbake på hvordan disse gjør det.

I 2024 sendte Naturvernforbundet ut 75 pressemeldinger gjennom NTB. Disse genererte 997 medieoppslag. Pressemeldingene er til sammen lest 10 297 ganger på NTBs nettsider.

De mest suksessfulle pressemeldingene, som genererte flest medieoppslag og selv ble lest mest, handler alle om Fjordsøksmålet. Det er klare topper i interessen når det skjer store ting der. Ellers er rovdyr, oppdrett, statsbudsjettet, naturmeldingen, TFO/oljetildelinger,

Oslofjorden og vindkraft representert blant de mest leste pressemeldingene.

43 prosent av mottakerne av våre pressemeldinger åpner disse. Det er et svært høyt tall sammenlignet med hva som er vanlig for reklameutsendelser og nyhetsbrev - og tyder på at interessen for vårt arbeid er stor i landets redaksjoner.

Kapittel 2

En levende og livskraftig natur

Å ta vare på naturen er grunnsteinen i Naturvernforbundets arbeid. Det var her vi startet, og truslene mot naturen er fortsatt store. I 2024 har vi jobbet for å ivareta naturens interesser i møte med alle typer prosjekter - veier, energiprosjekter, utbygginger. I tillegg har vi startet et stort skogprosjekt, som skal bidra til å redde våre verdifulle og artsrike skoger.

Foto: Adrian Lombardo

Det sies at alt som kan lages av olje, kan lages av trær. Men hvor mange kjenner til skogens verdier ut over tømmerproduksjon? Skog er det økosystemet på kloden som har størst rikdom av arter og mest variert naturmangfold. Det gjelder både internasjonalt og her hjemme.

I tillegg har skogene den største andelen truede arter i Norge, fordi dette er den naturen vi mennesker har utnyttet hardest. Skogsbilveier og flatehogst, der store områder blir ryddet for trær, er den største trusselen mot livet i skogen.

I prosjektet "Skogen - mer enn bare trær"

samarbeider Naturvernforbundet, WWF, Natur og Ungdom og Sabima om å sette skogen i fokus. I tre år skal mangfoldet og rikdommen i skogen prege arbeidet vårt, finansiert av Sparebankstiftelsen DNB. Alt fra rapportskrivning og politisk påvirkning til skoggledeturer, artskartlegging og kurs vil bli støttet over hele landet.

I dag trues flere av våre mest verdifulle skoger av nedbygging og hogst. Målet er at flere skal bli oppmerksom på de verdiene som ligger i våre naturskoger, og at disse skal bli bedre bevart for ettertiden.

Vil stanse voldsom nedbygging

Utbygging av vindkraft kan gi store naturødeleggelser
- her fra Storheia på Fosen.

Foto: Leif Arne Jåma

Planene om Kraftpakke Finnmark, som skal skaffe strøm til elektrifisering av gassanlegget på Melkøya, er en stor trussel mot finnmarksnaturen.

Naturvernforbundet har i hele 2024 arbeidet for å stanse elektrifiseringen av Melkøya, og hindre utbyggingen av store vindkraftverk og kraftlinjer i sårbar finnmarksnatur. Flere av de mest kontroversielle prosjektene har blitt lagt bort, som Davvi og Kokelv vindkraftverk. Men likevel er det alt for mye natur som går med i de planene som ble presentert i 2024.

Grønnvasker oljenæringen

– Forslaget kommer fordi regjeringen vil elektrifisere Melkøya, noe vi mener regjeringen må droppe. Det er ikke mulig å bygge ut så mye vindkraft i Finnmark

uten uakseptabelt naturtap. Vi kan ikke ofre natur for å grønnvaske oljenæringen, sier Naturvernforbundets leder Truls Gulowsen.

Av i alt 25 vindindustriprosjekter og ett vannkraftprosjekt anbefaler NVE å gå videre med høringer på 11 vindkraftprosjekter. Det store antallet har medført, og vil fortsatt medføre, mye arbeid for sivilsamfunnet. Kraftutbyggingen kan også føre til omfattende utbygging av strømmnett, blant annet den omstridte kraftlinja fra Skaidi til Hammerfest.

Håpløs situasjon

Anlegget på Melkøya drives av Equinor og brukes til prosessering av flytende naturgass, såkalt LNG. I dag står dette anlegget for et av Norges største punktutslipp av CO₂.

Opprop mot oppdrett i åpne anlegg

"Lukk merdene!" Det er budskapet i et nasjonalt opprop som Naturvernforbundet deltar i, sammen med Norske Lakseelver. En rekke organisasjoner støtter oppropet: Natur og Ungdom, DNT, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Sabima, Norges Bondelag, Norsk Friluftsliv og WWF er blant disse. Målet er å få nullutslipp i oppdrettsbransjen - ved å kreve at oppdrettsanlegg skal være lukket, og ta ansvar for sitt avfall.

Kraftverk gjør lite for å hindre fiskedød

To av tre kraftverkseiere har ikke engang sjekket om deres anlegg bidrar til å drepe fisk som passerer anleggets turbiner. Det viste fiskevandningsundersøkelsen 2024, som ble gjennomført av Naturvernforbundets medlemsmagasin Natur & miljø.

Nærmere 400 kraftverkseiere ble spurt i undersøkelsen, som også avdekket at to av tre kraftverkseiere ikke har montert installasjoner eller annet utstyr for å hindre fiskedød.

– Fiskevandningsundersøkelsen viser at vi har et strukturelt problem, sier Rebecca Biong, fagrådgiver i Naturvernforbundet.

Det har i flere tiår blitt avdekket at fisk blir skadet og drept i vannkraftturbiner i norske elver. Naturvernforbundet mener at NVE som konsesjonsmyndighet har sovet i timen, og krever at de tar et overordnet ansvar for å pålegge kraftverkseierne å undersøke om fisk skades i deres kraftverk.

Foto: Frode Kroglund

Veileder for vindkraftarbeid

I 2024 kom Naturvernforbundets veileder for uttalelser til vindkraftanlegg på land. Det forventes mange søknader om utbygging av vindkraft i årene som kommer, og veilederen skal gjøre det enklere for Naturvernforbundets lokal- og fylkeslag å engasjere seg i disse sakene.

Veilederen forklarer Naturvernforbundets politikk på vindkraft, går gjennom saksgangen og argumentene for og mot vindkraft, og viser også hvilke alternativer man har til ny kraftutbygging som kan frigjøre energi uten å bygge ned natur. Den tar også for seg myter og fakta i vindkraftdebatten – der det tidvis kan være vanskelig å skille mellom fakta og påstander.

Den gir også tips til hvordan man kan følge med i jungelen av høringssaker, og hvordan man kan påvirke – i alle ledd fra planinitiativet kommer til etter at vedtaket er fattet.

Krafttak for Oslofjorden

I mars 2024 var Naturvernforbundet en av arrangørene bak Oslofjordkonferansen. Her ble fjordens miljøutfordringer presentert og diskutert på en fagkonferanse som raskt ble fullbooket, og som ble en stor suksess.

Arbeidet tas nå videre i et stort prosjekt, som ble støttet av Sparebankstiftelsen DNB høsten 2024. Gjennom tre år skal Naturvernforbundet identifisere effektive tiltak for å hindre forsøpling, overgjødning, overfiske og andre trusler mot fjorden. Prosjektet omfatter hele kysten fra Telemark til svenskegrensen,

og hele nedbørsfeltet som har elver som renner ut i Oslofjorden – helt til Røros, Lesja, Skjåk og Valdres. Halvparten av Norges befolkning bor i området som omfattes av prosjektet.

Foto: Per-Erik Schulze

Juksevern

Kart: Naturbase

Få illustrasjoner er like beskrivende som det nye kartet over Lågendeltaet naturreservat ved Lillehammer - der en stripe har blitt "avvernet" for å bygge motorvei. Men i norske verneområder er det ofte fritt frem for ulike aktiviteter som skader naturmangfoldet. Tråling i marine nasjonalparker, omfattende praksis med å gi dispensasjoner til utbygginger i naturreservater og full åpning for jakt, fangst og fiske er blant disse.

Naturvernforbundet har i 2024 arbeidet for å sette søkelyset på det vi kaller "juksevern", og vil fortsette dette arbeidet fremover for å styrke vernet av vår natur.

Stans i planer for havbunnen

Første konsesjonsrunde for havbunnsmineraler har blitt stanset, og det vil ikke bli tildelt lete- og utvinningslisenser i 2024 og 2025. Naturvernforbundet jubler over at det som potensielt kan bli Norges største naturinngrep, nå er stoppet.

I januar 2024 besluttet regjeringen å igangsette en åpningsprosess for mineralvirksomhet på norsk kontinental-sokkel. Planen var å gjennomføre første konsesjonsrunde og begynne tildelingen av lete- og utvinningslisenser i løpet av våren 2025.

Men da budsjettforliket ble klart søndag 1. desember 2024, kunne Naturvernforbundet og andre miljøorganisasjoner juble. SV krevde i budsjettforhandlingene stans i disse planene, og de klarte å sikre flere avgjørende gjennomslag for klima og natur i statsbudsjettet. Blant disse gjennomslagene var en etterlengtet politisk stopp for råkjøret etter havbunnsmineraler.

Kapittel 3

Et energieffektivt og fossilfritt samfunn

Utslippene fortsetter å øke. Vi ser tydelige endringer i klimaet, som skyldes utslipp som vi skaper. Det har vært få politiske gjennomslag i arbeidet for et fossilfritt samfunn i løpet av 2024. Skal vi unngå at klimakrisa blir den aller største trusselen mot både natur og samfunn, må utslippene reduseres raskt de nærmeste årene.

Foto: danr13/istockphoto.com

2024 ble det varmeste året noensinne registrert for kloden som helhet. Det har vært en rekke alvorlige klimakatastrofer rundt om i verden, inkludert i Norge. Den økende varmeenergien i jordas atmosfære er bensin på bålet for stormer, flommer, skogbranner, ras og styrtregn. Likevel knyttes sakene mindre til klima i nyhetene, og media er mer opptatt av nyhetssaker om at klimaengasjementet har falt.

Naturvernforbundet har gitt ut en statusrapport for 2024, som viser at Norge ligger dårlig an for å bli et lavutslippssamfunn innen 2050. Vi opplever at regjerin-

gen har vært lite lydhøre, og at offensiv klimapolitikk blir direkte motarbeidet. Viktige klimatiltak har blitt kuttet hvert år, slik at SV har måttet forhandle dem inn igjen. Støtte til Klimasatsordningen er ett av flere eksempler på dette.

I 2024 skulle regjeringen komme med en ny stortingsmelding for hvordan de skal nå klimamålene for 2030. Det har de ikke levert. Meldingen om klimamål for 2035 har blitt utsatt til 2025, og Norge ligger an til å bli forsinket både med innmelding av nye klimamål til FN og med arbeidet for konkrete utslippskutt frem mot 2035.

Omstillingsutvalg kommer

Etter at Klimautvalget 2050 kom med sine anbefalinger i 2023, har Naturvernforbundet jobbet for at regjeringen legger en plan for slutfasen, i tråd med Klimautvalget 2050 sine anbefalinger. Foreløpig har regjeringen vært svært lunkne til dette forslaget. Et viktig gjen-

nomslag er likevel at regjeringen har vedtatt at de skal sette ned et omstillingsutvalg som skal se nærmere på denne problematikken. Så gjenstår det selvsagt fortsatt å se om det vil komme noe nyttig ut av dette utvalget, men det er iallfall et lite skritt i riktig retning.

Økt CO2-avgift for oljeselskapene

Klimademonstrasjon august 2024. Foto: Kristian S. Aas

CO2-avgiften er i dag sammen med klimakvoter blant de viktigste virkemidlene for å kutte klimagassutslippene fra olje- og gasssektoren. Avgiftene er bygget på prinsippet om at «forurensere betaler», hvor en gradvis og årlig økning av CO2-avgiften skal motivere til utslippskutt.

I 2024 viste det seg at oljeselskapene betalte mindre for klimagassutslippene sine enn året før, som følge av at kvoteprisen har falt. Naturvernforbundet har derfor jobbet for en økning av CO2-avgiften for oljeselskapene, og fikk gjennomslag takket være SV. Etter budsjettforhandlinger mellom SV og regjeringen skal CO2-avgiften på sokkelen økes med 16 prosent, så den øker med samme prosentsats som avgiften på fastlandet.

Vi er midt i en nødvendig omstilling fra fossil til fornybar energi – og da er det viktig at avgiftssystemet ikke premierer de fossile løsningene, som er ødeleggende for både natur og klima.

Tettere allianser for rettferdig omstilling

I løpet av 2024 har vi bygget en tettere allianse og samarbeid med fagforeninger og andre relevante aktører.

Dette har vi blant annet gjort gjennom å arrangere over 10 lokale møteplasser med representanter fra fagforeninger, næringsaktører, politikere og interesseorganisasjoner over hele landet. I tillegg har vi gjennomført flere dialogmøter og samtaler med fagforeninger som organiserer olje- og industriarbeidere og lansert en egen rapport om rettferdig grønn omstilling i samarbeid med alliansen Broen til framtiden.

Presser på for energisparing

Eneboliger og småhus står for halvparten av energibruken i bygg. I 2024 kom Naturvernforbundet med en pakke med tiltak som skal gjøre det enklere å gjennomføre sparetiltak for huseiere.

Krav om energiplan ved eierskifte, minstekrav til energieffektivisering ved oppussing og fornyelse, unntak fra søknadsplikt for energioppgradering og et eget system for energisparelån er blant tiltakene som Naturvernforbundet peker på. Det er i samfunnets interesse å frigi strøm og effekt som i dag bindes opp til oppvarming av bygg. Da er det også rimelig at samfunnet er med å betale i form av tilskudd.

Målet må være å få flest mulig til å sette i gang med de tiltakene som monner mest - så vi får frigjort strøm uten ny nedbygging av natur.

Klimatoppmøte

Naturvernforbundet deltok med vår klimarådgiver Anette Bruer Stepanoski på FNs klimatoppmøte i Baku i november 2024. Vi hadde møter og samordning med partnerorganisasjoner fra mange land, og jobbet for å påvirke den norske delegasjonen til å presse på for gode klimалøsninger.

Naturvernforbundet har fulgt FNs klimakonvensjon helt siden etableringen i 1995, og arbeider for en sterk internasjonal klimaavtale.

Bremser flere store veiprosjekter

Foto: Kristian Skjellum Aas

Leder Truls Gulowsen og Synnøve Kvamme fra Naturvernforbundet Hordaland foran Bjørnafjorden, akkurat der Hordfast-brua skulle komme i land.

Nasjonal transportplan for årene 2025-36 ble behandlet og vedtatt i 2024. En av de nye grepene der var at flere prosjekter ble plassert i en såkalt «utviklingsportefølje». Dette er prosjekter som ikke startes nå, men som skal vurderes i neste rullering av transportplanen. I realiteten er dette en «fryseboks» for prosjekter som er veid og funnet for store, for tunge og for kontroversielle – men der man ikke vil skrinlegge prosjektene helt.

Flere av de veiprosjektene Naturvernforbundet har jobbet aller mest med å stoppe, har nå blitt lagt i denne «fryseboksen». Hordfast, veiforbindelsen mellom Os og Stord som vil ødelegge verdifull kystregnskog og femdoble tra-

fikken på E39 sør i Hordaland, er blant disse. Det samme er Møreaksen, en ny hovedveiforbindelse mellom Ålesund og Molde med tunnel under Romsdalsfjorden. Også del 2 av E18-utbyggingen Oslo-Asker er lagt i samme fryseboks.

Stortinget vedtok at ny motorvei over våtmarksområdene ved Hønefoss skal fortsette som et fellesprosjekt med jernbane, men det er heldigvis ikke satt av penger til utbygging. Derimot er utbygging av E6 over naturreservatet i Lågendeltaet ved Lillehammer prioritert. Men generelt er denne transportplanen et dokument som legger mer vekt på vedlikehold og sikkerhet, og mindre på nye gigantprosjekter – noe som er godt nytt for natur og miljø.

Kapittel 4

Et rikere liv med lavere forbruk

Forbruker vi mindre, trenger vi ikke å produsere så mye. Da sparer vi råvarer, og vi sparer natur som forbrukes for å produsere disse råvarene. Og vi sparer energi, både til fremstilling, transport og etterbehandling. I tillegg blir det mindre avfall. Naturvernforbundet vil gå fra strategi til handling når det gjelder å begrense vårt forbruk.

Foto: Jannicke Totland

I en årrekke har Naturvernforbundet arrangert Den store klesbyttedagen. Prosjektet, som skal sikre at klær vi eier får et lengre liv og at folk kan få byttet ut elementer i sin garderobe uten å kjøpe nyproduserte klær, har vært en stor suksess.

I 2024 ble det gjennomført over 250 klesbyttearrangementer over hele landet på kampanjedagen i slutten av april, eller på et tidspunkt nær denne.

Klesbytte er en effektiv måte å fornye garderoben uten å påvirke miljøet unødig. Hvert plagg som får nytt liv kan hindre at nyproduserte plagg blir produsert - og

tekstilbransjen er blant de aller største forurensere og ressursbrukerne på verdensbasis.

Klesbyttedagen har i flere år vært et samarbeidsprosjekt mellom flere organisasjoner, støttet av Sparebankstiftelsen DNB. Fra 2025 vil den økonomiske støtten bli trappet ned, men arrangementet har vist seg å stå godt på egne ben. Naturvernforbundet vil fortsette å legge til rette for klesbyttearrangementer over hele landet, og kjempe videre for en mer miljø- og ressursvennlig politikk når det gjelder klær og tekstiler.

Gjør reparasjoner greit igjen!

Vi lever i et land som har momsfritak for å kjøpe aksjer, mens den vesle systua og sykkelverkstedet må kreve inn 25 prosent moms. Tenk om det var omvendt?

Marte Rostvåg Ulltveit-Moe har i en år-

rekke arbeidet for å gjøre reparasjoner og gjenbruk enklere, billigere og mer tilgjengelig. I 2024 kom hun ut med boken «Kan det fikses?», en bok som på en lettfattelig måte forklarer og forsvarer Naturvernforbundets politikk når

det gjelder gjenbruk og reparasjoner. Vi span-derte boka på alle representantene på Stortinget, og har hatt mange lokale arrangementer om reparasjon og gjenbruk. I tillegg arbeider vi politisk for å fremmegjenbruk fremfor nykjøp.

”Miljøvennlig mensen” videreføres

Prosjektet ”Miljøvennlig mensen” ble startet opp i 2024. Målet er å redusere avfallsmengdene fra sanitærprodukter.

Hver måned bruker menstruerende kvinner bind, tamponger og truseinnlegg. Dette skaper mye avfall, og i prosjektet deles det ut menskopper, som er en god dlergangsløsning. Dessverre er det fortsatt mye skam knyttet til dette, frykt for lekkasje, at det ansees som ekkelt og at man er uhygienisk.

Dette gjør at frykten for å være alternativ er stor. Vi går for det vi kjenner til fra før.

Gjennom prosjektet ”Miljøvennlig mensen” vil Naturvernforbundet anspore til bruk av flergangsløsninger som menskopper. Et pilotprosjekt på helsestasjoner i Oslo ble gjennomført i 2024, og prosjektet videreføres i 2025.

NABOLAGSMARKED

- ET MARKED I GATA DER DU BOR!

I tre år har Naturvernforbundet gjennomført prosjektet "Nabolagsmarked". Målet har vært å engasjere nabolag til å arrangere byttemarkeder - ditt skrot som ligger lagret i bod og kjeller kan være akkurat det naboen trenger! I tillegg skaper nabolagsmarkeder en sosial møteplass - noe som dessverre er

mangelvare i mange moderne nabolag.

Vi nordmenn er i europatoppen på forbruk. Mange av tingene vi eier krever mye å produsere, men er sjelden i bruk. Visste du for eksempel at en gjennomsnittlig drill kun er i bruk i 12 minutter i løpet av sin levetid? Hvis flere eier tingene, blir de brukt mer.

2 minutters strandrydding – eller 50 år

Kart: Astri Reppe, fra "2 minutters sreandrydding"

Naturvernforbundets lokal- og fylkeslag har holdt på med strandrydding i over 50 år og lagene rydder langs elver, innsjøer, vassdrag og strender hele året og over hele landet. Vi deltar i nasjonale kampanjer, som Strandryddedagen, og har egne løpende aksjoner, som Facebook-gruppa "2 minutters strandrydding", som har 5400 medlemmer som deler sine funn. Alle kan delta. Strandrydding og annen plastydding er en sosial, hyggelig og meningsfull aktivitet for hele familien. På våre nettsider finnes tips og guider.

Men vi arbeider også for å hindre at ny for søpling oppstår, ved å minimere mengden plast som brukes. Med mindre plast i omløp, blir det mindre forsøpling av ikke-nedbrytbare materialer i naturen.

Fjordsøksmålet

Helt i staten av 2024 fikk forkjemperne for å hindre gruvedumping i Førdefjorden en real kalddusj. Men vi gir ikke opp – fjorden får de ikke!

Allerede 10. januar kom dommen i Fjordsøksmålet fra Oslo tingrett. Naturvernforbundet og Natur og Ungdom fikk ikke medhold i at tillatelsen til gruvedrift med sjødeponi i Førdefjorden var ugyldig. Vi ble også dømt til å betale 1,4 millioner kroner for statens sakskostnader.

Sinte og skuffede

– Vi er både sinte og skuffede. Denne dommen er en krise for naturens rettsvern i Norge. Staten har tillatt bruk av Førdefjorden som avfallsplass for gruveindustrien, og tingretten har støttet det. I tillegg må vi betale staten saksomkostninger når vi har prøvd å hindre forurensning av en levende fjord. Dette er opprørende – og et hardt slag mot kampen for norsk natur, sa Truls Gulowsen, leder i Naturvernforbundet.

– Denne dommen er helt feil! Fjordsøksmålet har avslørt store svakheter og feil i måten norske myndigheter behandler naturen på. Vi står i en naturkrise, og det er på høy tid at vi stanser ødeleggelsen av den naturen vi er helt avhengige av, sa leder Gytis Blaževičius i Natur og Ungdom.

Anket i februar

Og det sluttet ikke der – for i februar, etter styrebehandling i begge organisasjoner, bestemte de seg for å anke saken inn for lagmannsretten. Miljøorganisasjonene anførte at statens tillatelser til gruvedrift med dumping av opptil 170 millioner tonn gruveavfall er ugyld-

dige. I anken er søksmålet avgrenset til EUs vanndirektiv og forbudet mot forurensning av en vannressurs, slik staten har tillatt i Førdefjorden.

Ifølge vanndirektivet kan slik forurensning kun tillates hvis det foreligger overordnede samfunnsinteresser, eller «overriding public interest». Hvis tingrettens tolkning blir stående, vil enhver lønnsom aktivitet kunne utgjøre en slik godkjent interesse, noe miljøorganisasjonene er sterkt uenige i. Miljøorganisasjonene bad derfor lagmannsretten om å forelegge dette spørsmålet for EFTA-domstolen for å få en rådgivende uttalelse om hvordan regelen skal forstås.

Sendt til EFTA

Staten var uenige i at en uttalelse fra EFTA-domstolen var nødvendig, men i april bestemte Borgarting lagmannsrett at domstolen skulle konsulteres.

– Vi er veldig glade for at lagmannsretten vil gi saken en skikkelig behandling gjennom EFTA-domstolen. Det gir håp om at vi skal kunne hindre gruvedumping og forurensning av norske fjorder, sa Gulowsen etter beslutningen.

Er inntekter og arbeidsplasser grunn god nok til å tillate forurensning av en fjord? Det var problemstillingen som EFTA-domstolen skulle ta stilling til. Domstolen gjennomførte en høring i saken 16. oktober, og Naturvernforbundet var til stede i domstolen – etter å ha reist med tog.

Staten fikk motbør i høring

I tillatelsen til dumping av gruveavfall i Førdefjorden angir staten hensynet til privat fortjeneste og skatteinntekter som en overordnet samfunnsinteresse som kan legitimere forurensning av fjorden. I høringen fikk staten sterk motbør fra EU-kommisjonen og EFTAs overvåkningsorgan (ESA).

– Det later til at regjeringsadvokaten skjønte at dette argumentet var svakt, for de forsøkte å oppkonstruere en annen begrunnelse i høringen, sier Gulowsen.

Innsamling og Spleis

Fjordsøksmålet er et stort løft for Naturvernforbundet og Natur og Ungdom. Gjennom året har det blitt samlet inn økonomisk støtte til å drive prosessen videre. Innsamlingen har vært en suksess, og har gitt organisasjonene større

økonomisk trygghet for å kunne anke beslutningen, og følge prosessen videre.

Unntak fra miljøbestemmelser

– Denne saken gjelder terskelen for å gjøre unntak fra en av Europas mest sentrale miljøbestemmelser, nemlig forbudet mot å forringe vannressurser. Det er nettopp derfor det er så viktig for oss at denne miljøloven blir tolket og fulgt opp på rett måte, både for Førdefjorden og andre vannforekomster i Norge og Europa, sier Gulowsen.

Innen utgangen av 2024 hadde det ennå ikke kommet noen uttalelse fra domstolen i Luxembourg.

Ankesaken ventes å komme opp for Borgarting lagmannsrett i juni 2025. I mellomtiden har gruvedriften så smått startet opp i Førdefjorden – på lavbluss. Men det er ikke for sent å redde fjorden.

Seiere i 2024

- **Gildeskål** kommune satte i år ned foten for planen om å sprengte øyer for oppdrett. På Bunestoppen i **Bamble** ble store utbyggingsplaner sendt tilbake til start, etter klage fra Naturvernforbundet i Telemark.
 - Vindkraftplanene i **Davvi** ble stanset! Det er en stor seier for naturen at planene for Davvi og Kokelv vindkraftverk ikke står på NVEs liste over kraftprosjekter som skal på høring.
 - 2024 ble et rekordår for **skogvern**, med over en milliard kroner. Også for 2025 ble det sikret betydelig mer penger til frivillig skogvern enn det regjeringen først la opp til.
 - På tampen av året vedtok regjeringen å verne **31 skogområder**. I tillegg har Naturvernforbundet i Trøndelag fått medhold i en sak om hvem som er kjøperen av et parti naturskog som ble hogd i Orkdal.
 - **Natursats**, en ordning som gir tilskudd til lokale tiltak for å ivareta naturmangfold, fikk mer midler til bruk i 2025.
 - Naturvernforbundet Hordaland har avslørt miljøkriminalitet og ulovlige skogsbilveier i **Bergen**. Nå skjerper kommunen kravene og politiet etterforsker aktørene. En betydelig seier!
 - Fylkeslaget i Nordland fikk medhold i en klage på Statsforvalterens avgjørelse om kloakkutslipp fra et hyttefelt i **Saltstraumen** marine verneområde.
 - Nesten alle foreslåtte **vindkraftverk** i natur – flere titalls prosjekter – har i år blitt avslått. Ingen vindkraftverk i sårbar natur har fått konsesjon.
 - I vinter bygget Naturvernforbundet i Rogaland en hekkeplattform ved **Mosvatnet** i Stavanger. Ti måkepar bosatte seg på plattformen, og tolv små unger så dagens lys.
 - Naturvernforbundet i **Trondheim** fikk i år nesten fullt gjennomslag for sine innsigelser til kommuneplanens arealdel, og fikk den grønneste arealplanen Trondheim har hatt!
 - Det ble i år satt en stopp for **Nidelvstien**, en sammenhengende sti fra Klæbu til Nedre Leirfoss i Trondheim.
 - For første gang har kommunestyret på **Røros** vedtatt å avslå en større hytteutbyggingsplan.
 - Det blir nedsatt et omstillingsutvalg for utfasing av **oljevirkksomheten**. Det er langt herfra til en plan for sluttfasen for petroleumssektoren, men et viktig skritt i riktig retning.
 - Direkte dagtog til **København og Hamburg** skal starte innen 2026, og nattog til København innen 2030. Planleggingen starter nå.
- I tillegg:** Mange av sakene Naturvernforbundet jobber med kan ikke måles i seiere eller tap. Derfor vil vi også trekke fram noen av de andre sakene vi jobber med.
- Naturvernforbundet i **Finnmark** har i løpet av året deltatt og holdt appell på ni folkemøter om nedbyggingen av Finnmarks store naturområder.
 - I **Sør-Østerdal** arrangerte lokallaget Naturglededagen 2024, der de samlet barn, foreldre og besteforeldre til et mangfold av aktiviteter.
 - Naturvernforbundet Midt-Troms og Midt-Troms Naturlag arrangerte krabbesafari og fuglesafari under **Finnsnes** i Fest.
 - Lokallaget i **Kvinnherad** har arrangert fuglekasse- og quiz-dag, og vårtur med forfatter Jan Rabben.

Kapittel 5

Styrende organer

Naturvernforbundet er en demokratisk organisasjon. Medlemmene velger delegater til landsmøtet, som holdes annethvert år og meisler ut hovedlinjene i forbundets politikk. Mellom landsmøtene er landsstyret det høyeste organet. Oversikten viser medlemmer frem til landsmøtet i november 2024.

Foto: Jenny Marie Sveen

Sentralstyret har bestått av:

Leder: Truls Gulowsen

1. nestleder: Pernille Bonnevie Hansen

2. nestleder: Randi Storhaug

Styremedlem: Kjell Magne Derås

Styremedlem: Lasse Eriksen Bjørn

Styremedlem: Ingebjørg Marie Thorkildsen

1. varamedlem: Hilde Marie Gaebpie Danielsen

2. varamedlem: Øyvind Johnsen

3. varamedlem: Gaute Rolv Dahl

Natur og Ungdom: Gytis Blaževičius

Vara, Natur og Ungdom: Sigrid Hoddevik Losnegård

Landsstyret

Agder: Rune Sævre, vara Yvonne Kerlefsen
Buskerud: Martin Lindal, vara Astrid Busengdal
Finnmark: Leif Gøran Wasskog , vara Annie Leonore Henriksen
Hordaland: Knut Espelid, vara Tone Salomonsen
Innlandet: Thomas Cottis, vara Kjetil Bjørklund
Møre og Romsdal: Japke Stobbe, vara Louise Thoresen
Nordland: Dag Johansen, vara Kaja Langvik-Hansen
Oslo og Akershus: Espen Ulvin, vara Karin Irene Olsen
Rogaland: Wenche Skorge, vara Hugh Clarke
Sogn og Fjordane: Anne-Line Thingnes Førund (til april), vara Jon Anders Stavang
Telemark: Saskia Wanders, vara Torfinn Sanden
Troms: Anne-Lise Mortensen, vara Anne Nesbakken
Trøndelag: Magne Vågsland, vara Kari Merete Andersen
Vestfold: Ann Norderhaug, vara Espen Backe
Østfold: Håkon Borch, vara Ragnar Johnsen
Natur og Ungdom: Jesper Stattin, vara Ada Amilia Skjensvold
Miljøagentene: Signe Lindbråten, vara Sina Øversveen
Ansatte: Dag Arne Høystad, vara Ingvild Fonn Asmervik / Tina Andersen Vågenes

Kontrollkomité

Leder: Kåre Olerud, Innlandet
Medlemmer: Sigrd Ryeng Alnes, Oslo og Akershus og Gert-Fredrik Malt, Oslo og Akershus

Valgkomité

Leder: Jon Anders Stavang, Sogn og Fjordane
Medlem: Aslak Heika Hætta Bjørn, Oslo og Akershus
Medlem: Anne Grete Frøset, Trøndelag
1. varamedlem: Annie Henriksen, Finnmark
2. varamedlem: Olav Nicolay Larsson Aga, Hordaland

Etisk utvalg

Etisk utvalg består av:
Leder: Magnus Storvoll Strømseth
Medlem: Randi Alsos
Medlem: Bernt Bull
Medlem: Lea Justine Nesheim

Kapittel 6

Regnskap og revisjonsrapport

Her, og på de påfølgende sidene, finner du aktivitetsregnskap, balanse, noter, årsberetning og revisorberetning for Naturvernforbundet i 2024.

Foto: KaVass/Flickr.com

Anskaffede midler

	note	Regnskap 2024	Regnskap 2023	Regnskap 2022
1.1 Medlemsinntekter	2	10 044 464	9 142 194	8 826 047
1.2 Tilskudd	3	50 729 110	50 547 730	45 966 571
1.2.2 Offentlige tilskudd		35 172 796	37 723 611	34 573 014
1.2.4 Andre tilskudd		15 556 314	12 824 119	11 393 557
1.3 Innsamlede midler, gaver mv	4	11 642 031	9 908 551	6 490 581
1.4 Opptjente inntekter fra operasjonelle aktiviteter		1 600 015	2 302 478	2 267 439
1.5 Finans- og investeringsinntekter	11	174 885	172 451	205 828
1.6 Andre inntekter		58 700	139 153	88 711
Sum anskaffede midler		74 249 204	72 212 557	63 845 178

2. Forbrukte midler

2.1 Kostnader til anskaffelse av midler		6 795 145	3 997 017	4 769 848
2.1.2. Kostnader til innsamling		3 341 206	1 039 122	758 451
2.1.1. Kostnader til medlemsadministrasjon		2 624 208	1 963 079	2 563 204
2.1.3. Kostnader til arbeid med tilskudd og verving av medlemmer		707 766	815 496	1 169 161
2.1.4. Kostnader til anskaffelse av andre midler		121 965	179 320	279 032
2.2 Kostnader til organisasjonens formål		61 880 272	61 580 326	59 046 509
2.2.1 Tilskudd og bevilgninger til oppfyllelse av organisasjonens formål		27 410 152	27 043 815	24 773 527
2.2.1.1. Kontingentoverføringer fylkes- og lokallag		5 626 156	5 339 233	4 987 105
2.2.1.2. Tilskudd til nasjonale samarb. partnere, samt fylkes-lokallag	10	8 384 558	5 074 120	4 964 524
2.2.1.3. Internasjonalt arbeid, overføringer til partnere		13 399 438	16 632 461	14 821 898
2.2.2 Kostnader til aktiviteter som oppfyller målet		34 470 119	34 534 512	34 272 981
2.2.2.1. Klima, forbruk, energi, forurensing, naturmangfold, inklusive internasjonalt		19 913 750	18 015 502	19 924 098
2.2.2.4. Kampanje- og organisasjonsarbeid		11 760 403	13 586 713	11 177 100
2.2.2.5. Kommunikasjon		2 795 966	2 932 297	3 171 783
2.3 Administrasjons- og styrekostnader		6 244 709	5 824 351	4 234 769
Sum forbrukte midler		74 920 126	71 401 694	68 051 126
Aktivitetsresultat	8	-670 922	810 862	-4 205 948

Balanse 2024 - Norges Naturvernforbund

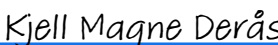
Eiendeler	Note	31.12. 2024	31.12. 2023
Anleggsmidler			
Inventar, maskiner, IT etc.	6	338 129	74 089
Ombygging kontor/møterom	6	461 600	
Sum anleggsmidler		799 729	74 089
Immaterielle Eiendeler			
Nye nettsider	6	1 247 709	1 663 612
Nytt medlemssystem	6	558 061	697 576
Ny It-plattform	6	95 699	
Sum Immaterielle Eiendeler		1 901 469	2 361 188
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer	10	4 947 292	5 537 605
Andre kortsiktige fordringer		702 181	1 602 927
Sum fordringer		5 649 473	7 140 533
Bankinnskudd, kontanter og lignede	9	22 331 751	18 700 199
Sum omløpsmidler		27 981 224	25 840 732
Sum eiendeler		30 682 422	28 276 009
Formålskapital og gjeld	Note		
Formålskapital			
Formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner	8	350 983	361 296
Fri formålskapital	8	9 392 785	9 747 940
Sum formålskapital	8	9 743 768	10 109 236
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	10	4 418 709	2 642 156
Skyldig offentlig avgifter		2 145 532	1 816 246
Tilskuddsgjeld		2 154 955	3 221 256
Annen kortsiktig gjeld		12 219 460	10 487 117
Sum kortsiktig gjeld		20 938 656	18 166 775
Sum Formålskapital og gjeld		30 682 422	28 276 011

Oslo den 2. juni 2025
I styret for Norges Naturvernforbund

Truls Gulowsen (Jun 2, 2025 16:22 GMT+2)
Truls Gulowsen
Leder

Pernille Hansen (Jun 6, 2025 15:34 GMT+2)
Pernille Hansen
Nestleder

Helene Ødven (Jun 4, 2025 10:29 GMT+2)
Helene Ødven
Nestleder

Kjell Magne Derås (Jun 3, 2025 10:43 GMT+2)
Kjell M. Derås
Styremedlem

Mattis Danielsen (Jun 3, 2025 14:52 GMT+2)
Mattis Danielsen
Styremedlem

Øyunn Hasvik (Jun 4, 2025 12:24 GMT+2)
Øyunn Hasvik
Styremedlem

Jesper Stattin (Jun 4, 2025 10:03 GMT+2)
Jesper Stattin
Styremedlem Natur og Ungdom

Gro Holstad (Jun 3, 2025 20:58 GMT+2)
Gro Holstad
Generalsekretær

Noter til årsregnskap 2024

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med God Regnskapsskikk (F) for Ideelle Organisasjoner (standarden) og små foretak, og består av følgende:

- ✓ Aktivitetsregnskap
- ✓ Balanse
- ✓ Noter

Årsregnskapet, som er utarbeidet av foreningens styre og ledelse, må leses i sammenheng med styrets beretning og revisjonsberetningen som til sammen utgjør det totale årsregnskap.

Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

Andre omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi

Bankinnskudd, kontanter o.l

Bankinnskudd, kontanter og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse

Anleggsmidler/Langsiktig gjeld

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Varige driftsmidler nedskrives til gjenvinnbart beløp ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til eiendelen. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Varer

Varer er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og netto salgsverdi.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene og en tilleggsavsetning som skal dekke øvrige påregnelige tap.

Skatt

Norges Naturvernforbund er ikke ansett skattepliktig for sin virksomhet, jfr. skattelovens § 2-32.

Inntekt

Medlemsinntekter inntektsføres for det året de gjelder. Men står også som en betydelig kostnadspost når kontigentene sendes videre til fylkes- og lokallag ihht vedtektene. I 2024 ble det overført medlemskontigenter tilsvarende 5,626 Mill kroner.

Tilskudd inntektsføres i den periode de er bevilget til. Ubenyttet tilskudd med tilbakebetalingsvilkår oppføres som kortsiktig gjeld ved årets slutt. Andre tilskudd som ikke fullt ut er anvendt i regnskapsperioden inngår i formålskapital med eksterne bindinger.

Gaver inntektsføres som hovedregel på mottakstidspunktet. Men gaver med bindinger og gaver som er øremerket med egne vedtak (feks Førdefjorden) følger prosjektenes aktivitet.

Avtaler/samarbeidsavtaler inntektsføres for det året de gjelder.

Pensjonskostnad

Naturvernforbundet har plikt til å tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Naturvernforbundets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Naturvernforbundet har både innskuddsordning og ytelsesordning for sine ansatte. Ytelsesordningen ble lukket 31.12.2014 og ansatte født før 1958 valgte å stå i den ytelsesbaserte ordningen i KLP, er nå flyttet til Storebrand. Øvrige ansatte har en innskuddsbasert pensjonsordning via DNB og med 7 % innskudd, hvorav de ansatte betaler 2 %. Ordningen regnskapsføres som en innskuddsbasert pensjonsordning, som i praksis innebærer kostnadsføring av betalt premie.

Naturvernforbundets forpliktelser etter tidligere ordning med Offentlig Tjenestepensjon vil løpe i lang tid etter at ansatte har sluttet og har i de senere år bidratt med store ekstrakostnader. Selv om forpliktelsene på lang sikt blir mindre og mindre, vil ordningen kunne medføre plutselige merkostnader på både 1 og 2 millioner kroner per år de neste 5-10 årene.

Fordeling av kostnader

Kostnader er i størst mulig grad direkte henført til den aktiviteten de hører til. I 2024 er felleskostnader som eks. husleie, IKT og lønn og personalkostnader fordelt på en rimelig og konsistent måte på de ulike aktivitetene.

Ved fordeling av kostnader er tid pr aktivitet, arealbruk og/eller andel personal benyttet som fordelingsnøkkel. Fordelingsnøkkel oppdateres årlig eller ved store endringer i fordeling.

Ikke fordelbare felleskostnader inngår i administrasjonskostnader.

Note 1 – Kostnader etter art

Driftskostnader	2024	2023
Vareforbruk	842 117	318 983
Personalkostnader	30 001 406	26 952 907
Av/nedskrivning driftsmidler	647 017	489 526
Annen driftskostnad	43 398 012	43 546 975
Sum driftskostnader ex finanskostnader	74 888 552	71 308 391
Finanskostnader	31 574	93 304
Sum driftskostnader	74 920 126	71 401 695

Note 2 – Antall medlemmer per 31.12.2024

Medlemsåret går fra 1.10 til 30.9. Kontingenten blir avkrevd 1.10 for påfølgende år. Antall medlemmer pr. 31.12.2024 er basert på alle medlemmer innmeldt pr. 31.12.2024 uavhengig om betalt eller ikke.

Medlemskategori	2024	2023	2022	2021	2020
Æresmedlem	8	8	7	6	7
Livstidsmedlem	158	149	158	163	169
Hovedmedlem	24541	20820	19363	19979	19172
Studentmedlem	560	512	529	565	593
Rabattert medlemskap	2499	2271	2228	2142	2109
Familiemedlem	4611	4158	4104	4058	3920
Rabattert familie	362	364	389	415	445
Husstand	6555	6271	6218	6099	5903
NNV-Miljøagent	2757	2610	2653	2654	2597
Total	42051	37163	35649	36081	34915

Endring fra forrige år	4888	1514	-432	1166	3787
------------------------	------	------	------	------	------

I 2024 ble det bokført medlemsinntekter tilsvarende kroner 10 044 464, hvorav 5 626 156 er overført til fylkes- og lokallagene ihht landsmøtets vedtak for kontingentfordeling. I 2025 vil kontigentandelen for fylkes- og lokallagene utgjøre kroner 5,634,732, se også i note 10.

Note 3 – Tilskudd og inntekter 2023

Offentlige midler	2024	2023
NORAD	10 638 084	9 118 382
Klima og miljødepartementet, grunnstøtte	7 952 000	7 483 440
Lotteri og stiftelsestilsynet (tippeoverskudd)	4 768 954	5 671 212
Lotteri og stiftelsestilsynet (momskompensasjon)	2 757 932	2 659 388
Stiftelsen Atlas-Alliansen	2 821 398	4 025 168
Klima og miljødepartementet	2 750 600	2 929 644
Miljødirektoratet	3 865 000	2 334 937
Statens Strålevern	2 080 000	2 149 936
Senter mot Marin forøpling		2 000 000
Integrering og Mangfoldsdirektoratet		150 000
Norsk dekommisjonering	135 000	120 000
Verdal Kommune		75 450
Kommunal og mod.departementet		57 250
Høgskolen i Innlandet		50 450
Andre		7 076
Sum offentlige midler	37 768 968	38 832 333

Overført til påfølgende år	2 596 172	1 108 722
	35 172 796	37 723 611

Andre tilskudd	2024	2023
Sparebankstiftelsen DNB	9 004 435	2 409 206
Rockefeller Philanthropy Advisors	3 955 400	2 674 085
Haldor Viriks Legat	600 000	560 114
LS Europe Logos SRL	501 136	582 263
Volvo Car Norway	500 000	
Handelens Miljøfond	500 000	480 000
SRN Bidrag	190 000	260 776
Hurtigruten Foundation	75 000	
INFORSE	73 143	
NINA, Norsk Institutt for naturforskning	57 200	91 528
Ryfylkefondet - støtte Vassdragstreffet	25 000	
RSK DA	20 000	
Lyse Kraft - støtte Vassdragstreffet	20 000	
Naturvernforbundet i Rogaland	10 000	
Forum for natur og friluftsliv Rogaland (FNF)	10 000	
SABIMA	5 000	58 340
NNV i Strand	5 000	
As Sands Laksefiske	5 000	
European Commision		5 149 514
Topten Hacks		445 777
Jernbanealliansen		260 000
Enchant		205 890
Tides Foundation		153 179
NCM		69 343
Norsk Botanisk forening		32 500
Sum andre tilskudd	15 556 314	13 432 515
Overført til påfølgende år	0	608 396
	15 556 314	12 824 119

Note 4 – Spesifikasjon av innsamlede midler

Gavekategori	2024	2023	2022	2021
Faste givere	4 130 148	3 710 071	2 892 674	2 066 414
DM kampanjer, testamentariske gaver, enkeltgaver, bedriftsgaver	7 511 883	6 198 480	3 597 907	2 767 437
Sum gaver og innsamlinger	11 642 031	9 908 551	6 490 581	4 835 872
Faste givere (Naturvenn)	3 109	2 550	2 717	1 405
Snitt årlig fastgiverbeløp	1 328	1 455	1 065	1 471

Det følger med mange kostnader for å samle inn midler. I 2024 utgjorde dette kr 3 340 456 (se 2.1.2 i aktivitetsregnskapet). Dette inkluderer både personalkostnader for ansatte i team fundraising og kostnader til eksterne partnere, for eksempel TeleMarketing-byrå. Dette er et satsningsområde for å fremskaffe mer frie midler til organisasjonen, så disse kostnadene vil øke i årene som kommer. Forventningen er dog at innsamlede frie midler vil øke betydelig mer enn kostnadene til innsamling i årene som kommer.

Etter en intern omorganisering av ressurser i sekretariatet som skjedde i november tydeliggjorde vi også roller og ansvar for innsamling og medlemsregister som gjør at disse personalkostnadene nå føres direkte mot kostnader til innsamling og kostnader til medlemsregister, mens de tidligere delvis er blitt ført mot kampanje- og organisasjonsarbeid.

Kontantprinsippet legges til grunn for inntektsføringen.

Note 5 - Personalkostnader, ytelser til ledelsen, revisor mv

Personalkostnader	2024	2023
Lønn, feriepenger m.v.	23 100 454	20 083 633
Arbeidsgiveravgift	3 724 974	3 355 693
Pensjonskostnader	2 805 151	3 130 651
Annen godtgjørelse	370 826	382 929
Sum	30 001 406	26 952 907

	2024	2023
Antall årsverk per 31.12	36,5	35,5

Pensjonskostnader	2024	2023
Brutto innbetalt til DnB og KLP	2 941 940	3 473 518
Refusjoner fra andre og fylkeslag	-99 824	-347 798
Sluttvederlag og O/U fond	453 330	432 413
Egenandeler ansatte	-490 296	-427 481

Pensjonskostnad	2 805 151	3 130 652
------------------------	------------------	------------------

Pensjonspremiefond	2024	2023
Pensjonspremiefondets saldo per 31.12.	1 572 558	323 805

Kostnadene for pensjon i 2023 og 2024 er veldig høye, noe som skyldes etterslepet av forpliktelser vi har fra tidligere ansatte som hadde Offentlig Tjenestepensjon. I 2022 ble premiefondet brukt opp som gjorde at alle disse kostnadene måtte tas fortløpende. Vi har fortsatt store fremtidige forpliktelser, men vi har nå et premiefond som kan jevne ut noe av kostnadene fra år til år.

Det er ikke stilt garantier eller ytt lån til ledende personell eller styremedlemmer. Styrets leder har mottatt lønn for sitt arbeid. Styrets nestledere er lønnet i 20 % stilling, Pernille Hansen og 40% stilling, Randi Storhaug, mens øvrige styremedlemmer ikke har mottatt honorar for sine verv.

Ytelser til ledelsen	Leder	Nestledere	Generalsekretær
Lønn	765 600	327 960	925 775
Pensjonsutgifter	42 959	14 277	55 217
Annen godtgjørelse (trekkpliktig)	7 131	11 312	6 276
Sum	815 690	353 549	987 268

Kostnadsført revisjon og regnskapsbistand inkl. mva	2024	2023
Revisjon	254 016	331 500
Prosjektattestasjon	380 064	582 988
Annen bistand	62 625	27 500
Sum revisjon og regnskapsbistand	696 705	941 988

Note 6 – Anleggsmidler, avskrivninger

	Immaterielle eiendeler	Inventar	Ombygging lokaler	IT/Program	Sum
Bokført verdi 01.01	2 361 188	74 089		0	2 435 277
Tilgang i året	100 736		472 307 (2)	339 895 (1)	912 938
Årets avskrivninger	-560 455	-58 860	-10 734	-16 995	-647 044
Bokført verdi 31.12	1 901 469	15 229	461 573	322 900	2 701 171
Avskrivningsperiode	5 år	10 år	4 år	3-5 år	

(1) tilgang i året er ny it-plattform og nye PCer med dockingstasjoner i forbindelse med ny IT-plattform

(2) tilgang i året er ombygging for å bedre møteromskapasiteten

Note 7 – Sentrale nøkkeltall

Nøkkeltall	2024	2023	2022
-------------------	-------------	-------------	-------------

Formålsprosent	83 %	86 %	87 %
Innsamlingsprosent	71 %	90 %	88 %
Administrasjonsprosent	8 %	8 %	6 %

Innsamlingsprosenten er beregnet iht. retningslinjer gitt av Innsamlingskontrollen i Norge for beregning av andel innsamlede midler som benyttes til formålet. Innsamlingsprosenten er på 71 % i 2024, og preges av at vi økte satsningen på slutten av året, mens de gjentakende inntektene ikke kommer før i 2025 og senere.

Note 8 - Formålskapital, disponering av aktivitetsresultatet

	Formålskapital med eksterne bindinger	Fri formålskapital	Sum formålskapital
Formålskapital per 01.01	361 296	9 747 940	10 109 236
Korrigerende Depositum		305 454	305 454
Årets resultat	-10 313	-660 609	-670 922
Formålskapital per 31.12	350 983	9 392 785	9 743 768

	IB 01.01.	Endring	UB 31.12
Formålskapital med eksterne bindinger			
Samarbeidsrådet for Naturvernaker (SRN)	54 428		54 428
Jernbanealliansen	206 868	-10 313	196 555
Norsk Nukleær Dekommisjonering	100 000		100 000
SUM formålskapital med eksterne bindinger	361 295	-10 313	350 983

Note 9 – Bundne bankmidler

	Saldo 31.12.2024
Skattetrekkskonto	1 011 855

Note 10 Nærstående parter

Etter regnskapsloven skal det opplyses om transaksjoner med nærstående parter. For Naturvernforbundet er Friends of the Earth, alle Naturvernforbundets fylkes- og lokallag, Natur og Ungdom og Miljøagentene med lokallag nærstående parter.

Naturvernforbundet innkrever medlemskontingent for fylkes- og lokallagene og utbetaler den samlede kontingenten til fylkeslaget. Naturvernforbundet og fylkeslagene har også samarbeid på prosjektnivå hvor inntekter og utgifter fordeles etter inngåtte avtaler.

Naturvernforbundet satte i 2024 medlem i den internasjonale naturvernorganisasjonen – Friends of the Earth på frys, og har ikke betalt kontingent i 2024.

Naturvernforbundet tilbyr og leverer nå økonomitjenester til flere av fylkes- og lokallagene. Per 1. januar 2024 leverer Naturvernforbundet slik tjenester til fylkeslagene i Hordaland, Trøndelag, Østfold, Vestfold, Buskerud, Sogn og Fjordane, Nordland, Finnmark, Innlandet og lokallagene i Bærum og

Fredrikstad og Hvaler, i tillegg til noen spesifikke prosjekter. Naturvernforbundet kjører også lønn/pensjon for noen fylkeslag.

Naturvernforbundet utfører også lønn og regnskapstjenester for Miljøagentene og Natur og Ungdom.

Naturvernforbundet utbetaler aktivitetstilskudd til lokal- og fylkeslagene basert på søknad. Aktivitetstilskuddet bevilges over enkeltprosjekter eller direkte fra Naturvernforbundet.

Naturvernforbundet utbetaler tilskudd til Natur og Ungdom og Miljøagentene.

	Kundefordringer		Leverandørgjeld	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Fylkes- og lokallag	1 183 527	662 014	986 123	620 987
Natur og Ungdom	805 344	1 355 037	361 500	350 000
Miljøagentene	466 966	288 135	207 468	203 685
Friends of the Earth		0	4 662	0
Sum	2 455 837	2 305 186	1 559 752	1 174 672

	Fylkes- og lokallag	Natur og Ungdom	Miljøagentene
Inntekter			
Tilskudd fra Trøndelag	200 000		
Økonomiservice	305 000	272 794	186 554
Andel husleie, driftskostnader			566 590
Kostnader			
Aktivitetstilskudd	4 088 304		
Medlemskontingent/Kontingent	5 626 156		85 850
Momskompensasjon	1 893 186		
Driftsstøtte	1 675 000	350 000	100 000
Tilskudd prosjekter	72 701	777 149	443 300

Viderefakturerings av kostnader knyttet til porto, fellesutgifter, medlemssystem er ikke inkludert i oversikten. Beløpet på momskompensasjon til fylkes og lokallag er ikke med i summen på overføringer i regnskapet.

Note 11 Finansposter

Finansposter	2024	2023
Renteinntekter	43 302	62 178
Annen renteinntekt	-	2 520
Valutagevinst (agio)	129 281	107 753
Annen finansinntekt	2 301	-
Finansinntekter	174 884	172 451
Annen rentekostnad	2 347	1 033
Valutatap (disagio)	23 815	87 444

Annen finanskostnad	5 411	4 827
Finanskostnader	31 573	93 304
Netto Finansposter	143 311	79 147

Etter flere år uten rentebærende driftskonto har vi nå renter på både drifts- og høyrentekontoer. Dette ble endret i desember i år. Samtidig ble det innført ny praksis for likviditetsforvaltning som ventes å gi høyere avkastning på våre likvide midler, uten høyere risiko, i årene som kommer.

Årsberetning 2024

Virksomhetens art og lokalisering

Norges Naturvernforbund er en landsdekkende medlemsorganisasjon med det formål: *å arbeide for å verne naturen og sikre livsmiljøet slik at menneskelig virksomhet ikke overskrider tålegrenser i naturen.*

Landsmøte, landsstyre og sentralstyre er organisasjonens besluttende organer, og i november 2024 ble det gjennomført landsmøte i Trondheim.

Landsstyret har hatt 8 møter i 2024, herav 2 ekstraordinære og tilsvarende har sentralstyret hatt 6 møter, herav 1 ekstraordinært.

Denne årsberetningen forholder seg primært til økonomiske og regnskapsmessige forhold, mens organisasjonens hele og fulle beretning finnes i Årsmeldingen.

Sekretariatet er lokalisert i Mariboes gate 8 i Oslo.

Organisasjonens sekretariat hadde pr 31.12.2024, 41 ansatte på hel- eller deltid, til sammen 36,5 årsverk. Organisasjonen har 15 aktive fylkeslag og 108 aktive lokallag.

Gjennom året har leder blitt honorert tilsvarende en fulltidsstilling og to nestledere honorert tilsvarende 20 % stilling og 40 % stilling.

Pr 31.12.2024 var det 7 ansatte som hadde midlertidig stilling. Medarbeiderne som var og er engasjert i midlertidige stillinger arbeider på tidsavgrensede vikariater eller prosjekter.

Det er ikke tegnet styreforsikring for Sentralstyret.

Frivillig arbeid utgjør hovedtyngden av organisasjonens aktivitet i fylker og kommuner over hele landet. Tillitsvalgte, aktive medlemmer og andre bidrar i tillegg vesentlig for å sikre og forsterke det faglige og organisatoriske nivået i organisasjonen. Samlet representerer Naturvernforbundet et omfattende faglig nettverk som sikrer stor innsikt i natur, klima- og miljøspørsmål. Virksomheten omfatter medlemsrettet arbeid, miljøpolitisk påvirkningsarbeid overfor nasjonale, regionale og lokale myndigheter, storting, næringsliv m.fl. Naturvernforbundet er en sentral høringsinstans og uttalte seg om en rekke viktige miljø- og naturvernsaker overfor kommunal, regional og nasjonal forvaltning, samt overfor Regjeringen og Stortinget i 2024 og i noen tilfeller EU.

Naturvernforbundet hadde 42051 medlemmer per 31.12.2024, en økning på 4888 medlemmer eller 13,2 % fra året før. I tillegg var det registrert 3109 faste givere, en økning på 559 fra 2023. Fastgiverinntektene økte fra 3,710 mill. kroner til 4,130 mill. kroner. Gjennomsnittlig giverinntekt var i 2024 på 1328 kroner mot 1455 kroner i 2023. Innsamlingsprosenten i 2024 var på 71 %, en nedgang fra 90 % i 2023. Nedgangen

skyldes økt bemanning og økt satsning på slutten av året, hvor de repeterende innbetalingen i all hovedsak kommer i 2025 og senere.

Naturvernforbundet har flere langsiktig internasjonale samarbeidsprosjekter innen ressursforvaltning, klima, miljøundervisning og organisasjonsbygging for lokale miljøgrupper i Russland, Ukraina, Mosambik og Togo. Arbeidet i Afrika bli i 2023 utvidet med tiltak for å beskytte og restaurere mangroveskog. Prosjektene er finansiert med tilskudd fra Klima- og miljødepartementet, Direktoratet for Strålevern og Atomsikkerhet og NORAD.

Det ble i 2024 overført totalt 13,399 mill. kroner til partnere i utlandet, mot 16,632 mill kroner i 2023.

Redegjørelse for Aktivitetsregnskapet

Aktivitetsregnskapet er det endelige regnskapet for regnskapsåret 2024 for 938418837 Norges Naturvernforbund. Det vil si det nasjonale leddet i vår organisasjon. Landsstyret vedtok et budsjett med underskudd på 145.804

Som aktivitetsresultatet indikerer er underskuddet mindre enn den overraskende og reduserte tildelingen fra Norsk Tipping som vi mottok 13.12. Så virkemidlene våre hjalp og var tilpasset estimatene i prognosene for august og oktober, men ytterligere justeringer etter 13.12 ble vanskelig.

Aktivitetsregnskapet for 2024 viser et aktivitetsresultat på -0,670 mill. kroner.

Det er viktig å merke seg at vårt aktivitetsresultat ikke inkluderer overskuddet på innsamlede midler i Fjordsøksmålet. Vi har overført 1,247 mill. kroner i 2024 videre til 2025. Dette kommer i tillegg til overskuddet på 1,059 mill. kroner fra 2023. Det gjør at vi nå står meget godt rustet til å håndtere "worst case" scenario med tap i både Lagmannsrett og Høyesterett. Alle juridiske kostnader opp mot lagmannsretten er betalt og kostnadsført i 2024. Dette er i tråd med finansierungsplanen som ble vedtatt av landsstyret våren 2024 i forbindelse med vedtaket om å anke tingrettsdommen.

Sum anskaffede midler var i 2024 samlet på 74,249 mill. kroner, en økning på 2,037 mill. kroner fra 2023. Sum forbrukte midler var på til sammen 74,920 mill kroner, en økning på 3,518 mill. kroner sammenlignet med 2023.

Av dette utgjorde kostnader til organisasjonens formål 61,880 mill kroner, mot 61,580 mill. kroner i 2023. Formålsprosenten for 2024 er på 83% en nedgang på 3 prosentpoeng fra 2023. Dette innebærer kontingentoverføringer, tilskudd til samarbeidspartnere, kommunikasjonsarbeid og organisasjonsarbeid, i tillegg til klima forbruk, energi, forurensing og naturmangfold.

Det ble i alt overført 13,286 mill. kroner til lokal- og fylkeslag i 2024. Det er rekord. Vi har aldri videreført så mye penger til resten av organisasjonen. Det er en økning på

3,096 mill. kroner fra 2023. Av dette var medlemskontingenten til fylkes- og lokallagene var på i alt 5,626 mill. kroner, opp fra 5,339 mill. kroner i 2023.

Likviditeten har vært god gjennom hele 2024. Frem til desember hadde vi ikke renter på driftskontoen. Noe overskuddslikviditet har vært plassert på høyrentekonto. Fra desember ble det innført nye rutiner for likviditetsforvaltning og vi fikk også renter på driftskontoen. Det vil gi betydelig effekt i 2025.

Formålskapital

Ved utgangen av 2024 har vi en total formålskapital på 9,744 mill. kroner. Det er en reduksjon på 0,365 mill. kroner fra 2023. Av dette utgjør fri formålskapital 9,393 mill. kroner. Underveis i årsoppgjøret oppdaget vi en feil tilbake fra 2020. Det stod 0,305 mill. kroner mer på vår depositumskonto enn bokført. Det har ikke vært endringer på kontoen siden 2020. Det gjør at den frie formålskapitalen justeres opp tilsvarende.

Det ble høsten 2022 besluttet i styrende organer at nivået på fri formålskapital ikke skal under kostnader for 3 måneders drift, per 2024 er dette beløpet ca 8,375 mill. kroner. I årsregnskapet for 2024 er fortsatt drift lagt til grunn og styret bekrefter at forutsetning for videre drift er tilstede.

Arbeidsmiljø

Sykefraværet i Naturvernforbundet i 2024 var på 4,15% av total arbeidstid. Det er en nedgang fra 7,68% i 2023. Det egenmeldte sykefraværet utgjorde 0,96% og langtidsfraværet (mer enn 16 dager) var på 2,5%.

Det var ingen personskader eller ulykker blant ansatte i 2024. Arbeidsmiljøutvalget har i 2024 hatt 6 møter, med stort fokus på arbeidsmiljø, sykefraværsoppfølging, samt utarbeidelse av medarbeiderundersøkelse.

Naturvernforbundet inngikk i 2022 ny avtale om leie av lokalene i Mariboes gate 8, sammen med de andre organisasjonene i bygget. Den nye avtalen varer frem til juni 2028. 1 times trimmetime for de ansatte har blitt opprettholdt og det har blitt gjennomført ansattsamlinger både ute og inne. I tillegg har det vært gjennomført felles fysisk ansattmøte med alle fylkesansatte og sekretariatet, og faste digitale møter med fylkessekretærene.

Tredje og siste del av den treårige lønnsjusteringen for ansatte som ble fremforhandlet i 2021 ble gjennomført i 2024. Det er dialog med NTL Naturvernforbundet om ny lønnspolitikk, etter at de nasjonale lønnsforhandlingene i 2024 kastet den statlige lønnstabellen over bord.

Likestilling

Forbundets mål er å sørge for god kjønnsbalanse både i tillitspersonapparatet så vel som i sekretariatet. Landsstyret har en kjønns sammensetning som tilfredsstiller våre vedtekter der det står at «kjønnsfordelingen i landsstyret bør ikke vise større ulikhet enn 60–40». I inneværende periode var det blant faste representanter 56 % menn og 44 % kvinner. Kjønnsfordelingen i sekretariatet av de ansatte pr 31.12.2024 er 28 kvinner og 13 menn (inkl. 3 honorerte tillitsvalgte). Ledergruppen består av fire kvinner og tre menn (per 31.12.2024). Begge nestledere og generalsekretær er kvinner.

Lønnssystemet er bygget på stillingskategorier, hvor ansiennitet og utdanning bestemmer lønnsnivået. Dette gjør at det ikke er merkbar forskjell i lønn mellom menn og kvinner som har samme erfaringsbakgrunn og stillingskategori.

Påvirkning av det ytre miljø

Vår tjenesteproduksjon forutsetter bruk av ulike ressurser som vi søker å begrense mest mulig. Landsstyret vedtok i november 2019 en reisepolicy for Naturvernforbundet som legger stor vekt på miljø. Vi tilstreber å gjøre reisevirksomheten så lite miljøbelastende som mulig ved å benytte gange, sykkel og kollektivtransport i Oslo-området og mest mulig tog/buss i Norge der det er praktisk mulig. Innkjøp av kontormøbler og elektronisk utstyr gjøres forsøksvis brukt, og vi har stort fokus på vedlikehold og reparasjon fremfor å kjøpe nytt. Vi er sertifisert som Miljøfyrtårn.

Fremtidig utvikling

Naturvernforbundet har styrt arbeidet i 2024 etter arbeidsprogrammet og de langsiktige målene i Naturvernforbundet 2030. Det er gjort prioriteringer i arbeidsprogrammet i tråd med vedtak i styrende organer.

Det jobbes målrettet med å øke de frie inntektene, særskilt gjennom ulike innsamlingsaksjoner, verving av faste givere og nye medlemmer.

Vi har i 2024 fått innvilget store prosjekter over flere år i samarbeid med Sparebankstiftelsen DNB, spesielt Oslofjorden blir et satsningsområde.

Etiske retningslinjer og anti-korrupsjons arbeid

Naturvernforbundet har et etisk utvalg som ble opprettet for å kunne håndtere eventuelle saker som omhandler brudd på organisasjonens etiske retningslinjer. Naturvernforbundet har også vedtatte retningslinjer for anti-korrupsjonsarbeid som er godkjent av våre bidragsytere. Enhver form for mislighold må rapporteres av våre partnere og eventuelt tilbakebetales. Det er ikke rapportert inn noe mislighold i 2024.

Styring av finansiell risiko

Naturvernforbundet hadde i 2024 47% offentlig finansiering. Det er en nedgang mot 2023, da andelen var på 52% og i 2022 da andelen var 54%. Trenden går i riktig

retning. Med tanke på usikkerhet i tildelinger og kriterier for ulike offentlige støtteordninger vil vi fortsatt jobbe for å øke andelen inntekter fra andre kilder, men vi er likevel komfortable med at nesten halvparten av forbundets inntekter i 2024 finansieres med offentlige midler.

Risiko - Fjordsøksmålet

Også i 2024 har Fjordsøksmålet, hvor Naturvernforbundet og Natur og Ungdom saksøkte staten for tillatelse gitt til Nordic Mining ASA om dumping av gruveavfall i Førdefjorden, hatt mye fokus i Naturvernforbundet. Rettsaken i Tingretten ble avsluttet i oktober 2023 og dommen i saken ble kjent 10. januar 2024. Staten vant rettsaken på alle punkter. Naturvernforbundet og Natur og Ungdom ble i tillegg ilagt saksomkostninger for staten på 1,4 millioner kroner, hvorav Natur og Ungdom står ansvarlig for 20 % av beløpet.

Etter dommen har styrende organer i både Naturvernforbundet og Natur og Ungdom besluttet å anke dommen med bakgrunn av tolkning av både EU sitt vanndirektiv samt tolkning av Århuskonvensjonen. Dommen er derfor ved avslutning av 2024 fortsatt ikke rettskraftig.

Vi har kostnadsført juridisk bistand opp mot rettssaken i lagmannsretten i 2025 i årets regnskap. Vi har nådd avtalens max-tak på kostnader. Alle disse kostnadene er kostnadsført i 2024 slik at ytterligere kostnader tilknyttet lagmannsretten vil ikke belaste oss ytterligere.

Gjennom 2023 og 2024 har vi samlet inn betydelig med midler som vi har satt til side, slik at vi nå mener vi står godt rustet for «worst case scenario» som også inkluderer tap i både Lagmannsretten og Høyesterett. Dette mener vi er en ansvarlig tilnærming, selv om vi forventer at de fremtidige domsavsigelsene vil gå mer i vår favør.

Per 31.12.2024 ligger vi altså ca 1 million kroner over minstekravet til fri formålskapital. I tillegg har vi avsatt tilstrekkelige midler til Fjordsøksmålet som er den enkeltsaken med størst risiko for oss.

Vår økonomi er avhengig av betydelige tilskudd og gaver. Det gjøres løpende vurderinger av inntekts- og kostnadssituasjonen. Forutsetningene kan raskt endre seg dersom statlig støtte, prosjektinntekter, medlemsinntekter eller gaveinntekter plutselig faller helt eller delvis bort. I så fall vil det bli iverksatt tiltak for å sikre forbundets drift.

Oslo den 2. juni 2025
I styret for Norges Naturvernforbund

Truls Gulowsen (Jun 2, 2025 16:22 GMT+2)

Truls Gulowsen
Leder

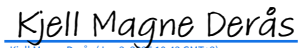
Pernille Hansen (Jun 6, 2025 15:34 GMT+2)

Pernille Hansen
Nestleder

Helene Ødven (Jun 4, 2025 10:29 GMT+2)

Helene Ødven
Nestleder

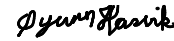
Kjell Magne Derås (Jun 3, 2025 10:43 GMT+2)

Kjell M. Derås
Styremedlem

Mattis Danielsen (Jun 3, 2025 14:52 GMT+2)

Mattis Danielsen
Styremedlem

Øyunn Hasvik (Jun 4, 2025 12:24 GMT+2)

Øyunn Hasvik
Styremedlem

Jesper Ståttin (Jun 4, 2025 10:03 GMT+2)

Jesper Ståttin
Styremedlem Natur og Ungdom

Gro Holstad (Jun 3, 2025 20:58 GMT+2)

Gro Holstad
Generalsekretær

Norges Naturvernforbund
Kontrollkomiteens rapport til Landsstyret for året 2024

1. Ifølge Norges Naturvernforbunds vedtekter § 6-2 nr. 2 har kontrollkomiteen i oppgave "å påse at vedtak fattet av landsstyret, sentralstyret og generalsekretæren er i tråd med vedtektene og i overensstemmelse med landsmøtets vedtak og vedtatte budsjetter, samt at administrasjonens informasjonsplikt overfor landsstyret og sentralstyret overholdes. Kontrollkomiteen skal ikke ha ansvar for å kontrollere lovpålagte oppgaver innenfor revisors arbeidsområde."

Ifølge § 6-2 nr. 4 skal komiteen avlegge rapport til landsstyret i forbindelse med hvert årsoppgjør (...).

Komiteen får tilsendt bl.a. alle saksdokumenter som gjelder møter i Sentralstyret, Landsstyret og Landsmøtet. Ved behov kan komiteen selv aktivt innhente opplysninger.

2. Når det gjelder året 2024 har komiteen gjennomgått tilsendte møteinnkallinger og møteprotokoller med vedlegg. Komiteen har dessuten hatt et møte med leder og generalsekretær, der vi har diskutert emner under komiteens mandat.

Komiteens tredje medlem Tina Sugunthi har ikke deltatt i komiteens forhandlinger.

Komiteen viser til rapporten fremlagt for landsmøtet for tiden frem til da.

For tiden etterpå og generelt når det gjelder året 2024 har komiteen intet særlig å bemerke.

Oslo, 10. mars 2025

Gert-Fredrik Malt
(sign.)

Kåre Olerud
(sign.)

Sandakerveien 114A
0484 Oslo

+47 22 78 28 00
post@pkf.no
pkf.no

Org./revisor nr. 983 773 370
Medlem av Den norske Revisorforening

Til landsmøtet i
Norges Naturvernforbund

UAVHENGIG REVISORS BERETNING FOR 2024

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Norges Naturvernforbund som viser et underskudd på kr 670 922. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2024, aktivitetsregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper. Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av forbundets finansielle stilling per 31. desember 2024, og av dets resultat for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av forbunden slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

PKF ReVisjon AS er medlem av PKF Global, et nettverk av medlemsselskaper i PKF International Limited. Medlemmene er selvstendige juridisk uavhengige selskaper, og fraskriver seg ethvert ansvar for arbeid eller manglende arbeid utført av andre individuelle selskapsmedlem eller samarbeidende selskap(er).

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Sentralstyret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til forbundets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet

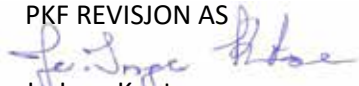
Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon.

Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar, på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Oslo, 2. juni 2025

PKF REVISJON AS

Jo-Inge Knutsen
statsautorisert revisor

Naturvernforbundet

4.2 Årsmelding for 2025

Forslag til vedtak: Årsmeldingen for 2025 godkjennes.

5.2 Regnskap for 2025

Forslag til vedtak:

Regnskapet for 2025 godkjennes.

Revisors beretning for 2025 tas til orientering

Årsmelding 2025

Foto: Kristian Skjellum Aas

Skjervefossen i Granvinvassdraget.

TITTEL

Årsmelding 2025

TEKST OG LAYOUT

Kristian Skjellum Aas

UTGIVELSE

Mars 2026

ANSVARLIG REDAKTØR

Gro Holstad

FAGLIG KVALITETSSIKRER

Naturvernforbundets sekretariat

Innhold

Forord:	4
En demokratisk medlemsorganisasjon	5
Topp 6 poster fra Instagram i 2025	6
1: En sterk organisasjon over hele landet	7
Medlemstall og faste givere	8
Friluftslivets år	8
Medlemsmagasinet Natur & miljø	9
Fortsatt liv i sosiale medier	9
Økt tilskudd til lokal aktivitet	10
Medlemsundersøkelse	10
2: Stans naturtapet	11
Skogen - mer enn bare trær	12
Viken Skog og brudd på PEFC	12
Oslofjorden	13
Naturens rettsvern	13
Planvask - oppdatering av gamle planer	14
Motorveier	14
Vassdrag	14
3: Kraftige, raske og rettferdige klimakutt	15
Handlingsvegring på klima	16
Følger internasjonale forhandlinger	16
PUST - trenger du virkelig én til?	17
Skogvern og omstillingskommisjon	17
En bred og innholdsrik valgkampanje	18
Broen til framtiden	18
4: Fjordsøksmålet	19
Dette er saken	20
Seiere i 2024	22
5: Styrende organer	23
Sentralstyret	23
Landsstyret, kontrollkomité, valgkomité, etisk utvalg	24
6: Regnskap og revisjonsrapport	25

Naturvernforbundet er over alt!

Alt vi gjør, påvirker naturen og miljøet. Over alt. Alle ressurser vi bruker for å leve og overleve, produsere og eksistere, kommer i bunn og grunn fra naturen. Og konsekvensene av våre handlinger merkes best der de skjer.

Derfor er det viktig at vi har en miljøorganisasjon som springer ut av lokalt arbeid. Som kan ta tak i problemene der de skjer. Med et sterkt nettverk over hele landet, aktivister som brenner for naturen og miljøet der de bor. Når lokal aktivitet backes opp med aktivitet overfor nasjonale medier og sentrale politikere, blir budskapet tydeligst og best. Naturvernforbundet setter sitt preg på norsk natur- og miljøpolitikk – slik vi skal gjøre.

Det er gledelig å se at medlemsveksten fortsetter. Samtidig ser vi økt aktivitet lokalt, og stor interesse for våre tilskudd til lokal aktivitet. Flere nye lokallag kom til i 2025, og det er ekstra gledelig.

For truslene mot naturen og miljøet er fortsatt der. Når politikerne vil gjøre det lettere å bygge kraftverk i vernede vassdrag under dekke av flomvern, er vi der. Når planer om nye motorveier, kraftverk og hyttefelt truer med å bygge ned verdifull natur, er vi også der. Hogst i naturskog, forurenset fjord, dumping av gruveavfall, unødvendig matsvinn, internasjonale klimaforhandlinger eller stortingsvalg? Naturvernforbundet er der – både lokalt, sentralt og internasjonalt – for å tale naturens stemme.

Da vernet av smykkene i norsk natur, våre vernede vassdrag, ble truet i februar 2025, mobiliserte Naturvernforbun-

Foto: Jenny Marie Sveen

Foto: Kjetil Grude Flekkøy

det kraftfullt over hele landet. Selv om ikke vedtaket i Stortinget gikk i vår favør, fikk vi satt fingeren på svakhetene i vedtaket – og fikk sentrale politikere til å love at dette ikke skulle brukes som brekkstang for å bygge ned vår mest unike og verdifulle vassdragsnatur. Den Naturvernforbundet har kjempet for å bevare i alle våre 112 år. Og vil fortsette å kjempe for.

Samarbeid med andre organisasjoner er helt nødvendig for gjennomslag. Naturvernforbundet har et bredt kontaktfelt over hele landet, og snakker med både de vi er enige med, og de som trenger en liten dytt for å agere miljøvennlig. På bygda, i tettsteder og i de store byene – vi er til stede.

De som tjener på å bygge ned og forurense natur prøver ofte å latterliggjøre miljøkampen, og beskrive den som et storbyfenomen. Naturvernforbundet er beviset på at dette ikke stemmer. Engasjementet for vår natur og våre fremtidige levekår er stort og økende – både i og utenfor de store byene. Ingen er bedre rustet enn Naturvernforbundet til å lede dette engasjementet frem til konkrete resultater. I lokalsamfunn over hele landet, i Stortinget, bedriftsstyrer, rettssaler og på gata. Det er summen av alle beslutninger som påvirker natur og miljø. Og naturen og miljøet er tjent med at noen taler deres stemme. Sammen er vi langt sterkere enn hver for oss. Tusen takk!

En demokratisk medlemsorganisasjon

Naturvernforbundet ble grunnlagt i 1914 og er Norges eldste natur- og miljøvernorganisasjon. Naturvernforbundet er en demokratisk medlemsorganisasjon med over 43 000 medlemmer. Medlemmene og lokallagene er grunnpillarene i organisasjonen. I vår familie inngår også ungdomsorganisasjonen Natur og Ungdom, samt barneorganisasjonen Miljøagentene.

Naturvernforbundet skal fram mot 2030 jobbe for å bli en bred folkebeve-

gelse for natur og klima. For å ha legitimitet i debattene om natur og miljø er det avgjørende at vi er mange. Medlemsmassen og våre aktive bør speile befolkningen.

På landsmøtet i 2024 ble det bestemt at det skal settes ned en gruppe for å se spesielt på hvordan vi kan styrke organisasjonen med blant annet å se på hvordan ressursene fordeles mellom leddene i organisasjonen.

Topp 6 poster fra Instagram i 2025

Kapittel 1

En sterk organisasjon over hele landet

Naturvernforbundets største ressurs er våre tillitsvalgte og aktive medlemmer. Vi skal være en demokratisk folkebevegelse for natur som setter dagsorden for politiske organer, samfunns-, arbeids- og næringsliv lokalt og nasjonalt. Lokallagene er spydspisser for miljøpolitisk arbeid og lokal mobilisering, og bidrar til rekruttering over hele landet.

Foto: Fartein Rudjord

I 2025 fortsatte veksten i medlemmer og givere for Naturvernforbundet.

Ved utgangen av 2025 hadde Naturvernforbundet 43 545 medlemmer. Det har vært en jevn økning gjennom året, men veksten har vært størst i perioder da Naturvernforbundet har vært profilert i nasjonale mediesaker. Fjordsøksmålet, samt

kampanjen mot uthuling av vassdragsvernet, har vært saker som har ført til hopp i medlemstilstrømmingen.

Vi har også flere aktive lokallag enn noen gang. Den lokale aktiviteten er Naturvernforbundets grunnmur, og våre aktive og tillitsvalgte medlemmer redder natur i sitt nærmiljø - hver dag.

Medlemstall

2025: 43 545
2024: 42 051
2023: 37 268
2022: 35 649
2021: 36 081
2020: 34 915
2019: 31 128

Faste givere

2025: 3662
2024: 3109
2023: 2550
2022: 2717
2021: 1405
2020: 1380
2019: 1315

Tall for medlemmer og faste givere per 31.12. i angitt år.

114
aktive
lokallag

Naturvernforbundet hadde 114 aktive lokallag i 2025 – seks flere enn i 2024, og et historisk høyt antall. Det jobbes strategisk med bistand til fylkeslag i arbeidet med å opprette nye lokallag

15
fylkeslag

og hjelpe lokallag som har hatt lav aktivitet tilbake til et høyere aktivitetsnivå. Godt samarbeid mellom sekretariatet og fylkeslagene har sørget for at det ble opprettet flere nye lokallag.

	2025	2024	2023
Antall aktive fylkeslag	15	15	15
Antall aktive lokallag	114	108	108

Friluftslivets år

I 2025 har vi markert Friluftslivets år i Naturvernforbundet, med aktiviteter over hele landet og informasjon om naturvennlig friluftsliv. Til dette fikk vi 1 200 000 kr i støtte fra Miljødirektoratet.

Vi har hatt minst 127 lokale aktiviteter, i 50 kommuner og alle landets fylker. Populære aktiviteter har vært natursti, stands, artsregistrering, naturdugnader, vassdragsmarkeringer og aktiviteter koblet til stortingsvalget.

I informasjonsarbeidet vårt har vi ønsket å nå ut til flere med budskapet om naturvennlig friluftsliv. Vi har gitt ti tips om naturvennlig friluftsliv, og spredd de gjennom en digital kampanje på sosiale medier og ved å stå på stand med flyere og foldere. Vi har produsert og delt ut aktivitetshefte for hele familien, med mange konkrete tips om friluftaktiviteter, og Miljøagentene har hatt en egen utgave av medlemsbladet Miljøagentrapporten om friluftsliv.

Medlemsmagasinet Natur & miljø

I 2025 ble det utgitt to utgaver av medlemsmagasinet Natur & miljø. Magasinet ble utgitt med færre sider enn tidligere, på grunn av økte kostnader for distribusjon og trykk.

Forsidedesign: Eivind Stoud Platou

Vårutgaven hadde stortingsvalget som tema, mens høstutgaven hadde en temaseksjon om matsvinn.

Natur & miljø er medlem av Fagpressen, og hadde i 2025 et godkjent opplag på 32 707. Redaktør var Kristian Skjellum Aas, mens Tor Bjarne Christensen og Rikke Agerup var journalister.

Fortsatt liv i sosiale medier

Naturvernforbundet er til stede på en rekke sosiale medier. Vi bruker disse aktivt både for å spre miljøpolitiske budskap, verve flere medlemmer og fastgivere og bygge vår merkevare og identitet. I tillegg til de nasjonale kontoene har mange fylkes- og lokallag egne grupper og kanaler, spesielt på Facebook.

I 2025 hadde vi over 30 millioner visninger av våre poster på Facebook - 23 millioner annonser og 7 millioner organiske. Mer enn 82 000 profiler følger Naturvernforbundet på Facebook, og det er fort-

satt vår største sosiale mediekanal.

Instagram er en voksende kanal, der rundt 34 000 profiler følger oss. Andre sosiale medier der vi er til stede, i varierende grad, er YouTube, Bluesky, LinkedIn, TikTok og Snapchat.

Økt tilskudd til lokal aktivitet

Et satsningsområde for Naturvernforbundet i 2025 har vært å øke tilskuddene til lokal aktivitet. Lokal- og fylkeslag kan søke på aktivitetstilskuddene, som annonseres på våre nettsider.

I 2025 ble Friluftslivets år arrangert, og her ble det delt ut betydelige midler til lokal aktivitet over hele landet. Det samme skjedde innen strandrydding og arbeid for å hindre plastforsøpling, arbeid for å redde Oslofjorden, tiltak for å redde eplene som henger i hager men ikke blir spist, arbeid for å ta vare på rovdyr, arbeid for å arrangere kles-

byttedag og andre tiltak som kan bidra til redusert forbruk, samt flere saksområder.

Over 5,5 millioner kroner ble fordelt som aktivitetsmidler i 2025, fordelt på nesten 200 forskjellige søknader som ble sendt inn fra lokal- og fylkeslag over hele landet.

Satsningen på aktivitetsmidler fortsetter i 2026, og lagene i Naturvernforbundet kan søke om slike midler ved hjelp av et enkelt skjema på forbundets nettsider.

Foto: Fartein Rudjord

Medlemsundersøkelse

I november 2025 sendte vi ut en spørreundersøkelse til nesten 30 000 medlemmer. Noen funn å merke seg:

- Medlemmene har meldt seg inn på grunn av engasjement for enkeltsaker, vår synlighet i media og fordi de har blitt oppfordret av en venn, bekjent eller kollega

- 24% av respondentene oppgir at de ikke er aktive per i dag, men ønsker å bli det

- Aktivitetene flest har lyst til å delta

på, er dugnad i naturen, som rydding av fremmede arter eller å så blomstereng, foredrag eller åpent møte om sak og strandrydding eller søppelrydding

- Så godt som alle som har deltatt på aktiviteter allerede, har følt seg velkomne

- Medlemmene syns det er viktigst at Naturvernforbundet arbeider med naturinngrep, biologisk mangfold og vern av marine områder

Kapittel 2

Stans naturtapet

Naturen, med sitt rike mangfold, er grunnlaget for alt liv på jorda. Naturen trenger et langt sterkere vern mot nedbygging. For å stoppe og snu tapet av den uerstattelige artsrikdommen og bremse klimaendringene, trenger vi en politikk som prioriterer en levedyktig natur og et miljø i balanse.

Foto: Adrian Lombardo

Kampen mot arealødeleggelser står sentralt for Naturvernforbundet. Å ta vare på vår mest verdifulle natur, og sikre at den blir bedre beskyttet gjennom lovverk og reguleringer, er en kjernesak.

Vi trenger en politikk som sikrer en levedyktig natur og et miljø i balanse. Dette er nødvendig for å opprettholde livsgrunnlaget for alt liv - inkludert oss mennesker. Vern av natur er ikke en særinteresse for folk som er glade i å se på tøffe trær, men en sikring av vårt eget livsgrunnlag.

Skog, fjord, fjell, myr, elver og enger.

Naturvernforbundet arbeider for å sikre et bredt utvalg av norsk natur, og for å motarbeide truslene naturen står overfor. Gjennom samarbeid med lignende organisasjoner innenlands og utenlands, samt arbeid for sterke internasjonale avtaler om naturvern og oppfølging av disse, bidrar vi til bevaring av natur over hele kloden.

Målet er 30 prosent representativt vern av natur både til lands og til vanns, som nedfelt i FNs naturavtale. Det er langt dit. Men viktige steg tas, og Naturvernforbundet bidrar i arbeidet. Hver dag.

Skogen – mer enn bare trær

Skogen er hjemmet til tusenvis av arter - og er samtidig den naturen vi utnytter hardest. Naturvernforbundet arbeider sammen med organisasjonene Sabima, Natur og Ungdom og WWF for å spre kunnskap, opplevelser og glede knyttet til skogen - for å motivere til å ta vare på de naturverdiene som ligger i den.

Gjennom prosjektet arrangeres turer, artsjakt og kurs. Vi lager kampanjer og undervisningsopplegg for forskjellige aldersgrupper. Vi vil også gi opplæring til frivillige, som kan hjelpe oss med å dele kunnskap om skog der de bor.

Prosjektet har en konto på TikTok med nær 10 000 følgere. Dette gir mulighet for å kommunisere med målgrupper som tradisjonelt har vært vanskelige å

Lyngbrenning på øya Silda på Vestlandet. Dette gjøres for å fjerne frøene til sitkagran, som er en uønsket art i området.

nå med tradisjonelt naturvernarbeid.

Målet er å snakke med flere om hvordan vi kan beskytte skogen, løfte debatten om norsk skogforvaltning vekk fra polarisering, og finne løsninger som tar vare på både naturen og klimaet samtidig.

I tillegg har det blitt arrangert tur for skogambassadører til Gutulia nasjonalpark og et skogtreff i Skurdalen.

Viken Skog og brudd på PEFC

I desember 2025 offentliggjorde Naturvernforbundet en rapport om Viken Skog, og deres brudd på Norsk PEFC Skogstandard. Standarden beskriver hvordan skogeier skal forvalte og drive skogen i Norge. Ved å følge

standarden, skulle resultatet være et skogbruk der økologiske, økonomiske og sosiale hensyn ivaretas, men Naturvernforbundet dokumenterte 50 brudd på vilkårene i standarden mellom 2016 og 2024.

Oslofjorden

Omlag halvparten av Norges befolkning sokner til Oslofjorden. Livet i fjorden er under stort press, og forskerne ser tegn på at økosystemet langs kysten fra sven-skegrensa til Agder kolliderer. Tang, tare og ålegress forsvinner. Dette er viktige habitater for en rekke fiskearter. Fjæra gror igjen med lurv som kveler annet liv, og

det er svært lite igjen av fjordbestandene av den viktige kysttorsken.

Naturvernforbundet ønsker å aktivisere flest mulig for å redde fjorden, og har et stort prosjekt finansiert av Sparebankstiftelsen DNB. Dette omfatter hele nedbørsfeltet som drenerer til Oslofjorden, og er et samarbeidsprosjekt med hele fem av forbundets fylkeslag.

En stor seier kom i 2025, da det ble innført store nullfiskeområder i Oslofjorden. Fiskepresset har vært stort, og er en hovedårsak til at livet i fjorden sliter. Men vi må sikre at også andre nødvendige tiltak gjennomføres - for å hindre overgjødning, stanse nedbyg-

ging i viktig strandsone, og kutte forurensning og plastutslipp til fjorden.

Mange aktiviteter ble gjennomført i 2025, blant annet seminar, aksjon i Bjørvika i forbindelse med stortingsvalget, roturer med politikere, "lurveturné" langs vassdragene som drenerer til fjorden, stands og politiske møter.

Fjordens aller største problem er handlingslammelse. Vi vet det er akutt behov for bedre kloakkrensing, kantsoner mot landbruksavrenning, bedre regulering av fisket, og ikke minst flere verneområder der fisk, bunndyr og sjøfugl gis ekte beskyttelse.

Naturens rettsvern

Naturhensyn blir ofte salderingspost når andre hensyn skal ivaretas. Naturvernforbundet arbeider for at naturen skal gis et strengere rettsvern, og at naturvernet ikke skal uthules av dispensasjoner og unntak. Forbud mot torvuttak og nedbyg-

ging av myr, sikring av vernet for vernede vassdrag, strengere føringer for arealplanlegging og "planvask" av gamle arealplaner har vært blant områdene vi har arbeidet med i 2025. Vi har også levert innspill til sivilsamfunnets rettsstatsmelding.

Planvask – oppdatering av gamle planer

Det er ikke noe overordnet «system» som passer på naturen i Norge. Derfor ødelegges selv svært verdifulle naturområder bit for bit, uten oversikt over konsekvensene.

Naturvernforbundet arbeider for en revisjon av gamle planer - en "planvask" som skal sikre at gjeldende arealplaner tar hensyn til ny kunnskap når det gjelder artsmangfold, natur og miljø. I 2025 hadde norske kommuner til sammen avsatt drøyt 1 370 km² til fritidsbebyggelse i gjeldende arealplaner, ifølge

SSB. Mange av disse planene ble vedtatt for lenge siden, med mindre kunnskap om naturverdiene.

Og nettopp fritidshus, hytter, er en av de store arealspiserne. I Norge finnes det 450 000 hytter. De fleste står tomme nesten hele året. Samtidig bygger vi ned stadig mer natur med nye hyttefelt. Naturvernforbundet arbeider for en strengere politikk for nybygging av hytter, og har blant annet deltatt på folkemøte om hytter og arealpolitikk på Beitostølen.

Motorveier

Norges største naturinngrep i perioden 2017-22 var motorveien mellom Kristiansand og Mandal, ifølge en kartlegging gjort av NRK. Det legges opp til enorme naturødeleggelser hele veien mellom Mandal og Stavanger, og videre langs kysten til Bergen. Det samme ser vi flere steder i Trøndelag, på veien mellom Oslo og Hønefoss, og i Gudbrandsdalen ved Lillehammer. Det planlegges også nye motorveier eller store hovedveier på Hadeland, på Romerike, mellom Kongsberg og Notodden, over Nordfjord, mellom Ålesund og Molde og flere steder. Mange lokal- og fylkeslag arbeider mot sine lokale motorveiplaner, og Naturvernforbundet deltok i 2025 på debattmøter flere steder i valgkampen angående motorveier.

Vassdrag

I februar 2025 åpnet Stortinget for å gjøre det lettere å søke om bygging av vannkraft i vernede vassdrag i forbindelse med stortingsmeldingen om flom og skred. Naturvernforbundet frykter at dette på sikt kan uthule vernet av vår mest verdifulle vassdragsnatur.

– Vi skal kjempe for hvert eneste vernet vassdrag, for hver elv, hver foss og hver innsjø. Vi gir ikke opp det vi har vunnet gjennom mer enn hundre års vassdragskamp på grunn av et ugjennomtenkt og uforsvarlig hastevedtak, sa Truls Gulowsen, leder i Naturvernforbundet, i forbindelse med vedtaket. Naturvernforbundet gjennomførte en stor kampanje mot vedtaket, noe som synliggjorde motstanden mot slike utbygginger for alle.

Kapittel 3

Kraftige, raske og rettferdige klimakutt

Klimakrisa er her. Klimaendringene gir allerede store skader på natur og samfunn i hele verden - og i Norge. Det krever raske, aktive og planmessige kutt i utslipp av alle klimagasser, og vi må oppfylle våre forpliktelser etter Parisavtalen. En hovedprioritering for Naturvernforbundet er ei rettferdig, grønn omstilling av Norge.

Foto: danr13/stockphoto.com

Siden mennesket begynte å bruke fossil energi har innholdet av klimagassen CO₂ i atmosfæren økt med 50 prosent. Utslippene av andre klimagasser har også økt.

Dette forsterker jordas drivhuseffekt. Uten denne ville jorda ha vært ubeboelig for mennesker – men når vi forrykker balansen med å tilsette store mengder klimagasser, blir mer varmeenergi værende i jordas atmosfære. Resultatet er villere og mer uforutsigbart vær, temperaturstigning, og flere ekstreme værhendelser.

Klimaendringene påvirker alt vær på jorda, og fungerer som en forsterker. Og

effektene begynner å bli synlige over hele verden, også i Norge. Hyppigere ekstremvær, flommer, ras og styrtregn. Lengre perioder med slaps og søle fremfor hvit vinter. Flere hetebølger på sommeren. Alt dette påvirker vårt samfunn, og gjør det mer sårbart.

Vi må kutte klimagassutslippene raskt. Vi må også tilpasse oss de endringene som kommer - slik at vi sikrer hensynet til både natur og klima. Helt siden vitenskapen ble sikker på 1980-tallet har Naturvernforbundet vært en pådriver for en offensiv klimapolitikk - i Norge og ellers i verden.

Handlingsvegring på klima

I april 2025 la Regjeringen frem sin klimamel-
ding. Naturvernforbun-
det kritiserte denne for å
være uten tenner: svak,
uforpliktende og full av
smutthull.

- Uten en klar forplik-
telse om å kutte utslipp
i Norge risikerer vi å bli
stående igjen på perron-
gen mens det grønne
omstillingstoget går, sa Truls Gulowsen,
leder i Naturvernforbundet.

Regjeringen ønsket å droppe et for-
pliktende, nasjonalt delmål for hvor
mye som skal kuttes i Norge. Både
Miljødirektoratet og Klimautvalget
2050 har vært tydelige: Et delmål for
utslipp på hjemmebane er nødvendig
for å sikre at Norge faktisk gjennomfø-
rer utslippskutt innenfor egne grenser.

Foto: Ylva Bordsenius, Natur og Ungdom

Likevel velger regjeringen å se bort fra
disse rådene. Det sender et dårlig signal
om Norges vilje til å ta ansvar for egne
utslipp, mener Naturvernforbundet.

Lange, intrikate forhandlinger på
Stortinget førte til at Regjeringen fikk
flertall for de fleste av sine klimaforslag,
med støtte fra Høyre og Venstre. Øvri-
ge partier ville ha sterkere eller svakere
klimamål.

Følger internasjonale forhandlinger

Naturvernforbundet har fulgt FNs
internasjonale klimaforhandlinger
helt siden klimakonvensjonen ble
opprettet under toppmøtet i Rio
de Janeiro i 1992. I 2025 ble det 30.
klimatoppmøtet arrangert i byen
Belém i Brasil, og Naturvernforbun-
det var representert sammen med
mange andre representanter for
miljøorganisasjoner og sivilsamfunn
fra hele verden.

Det er komplisert å få alle verdens
land til å bli enige om hvem som
skal gjøre hva og hvor mye i kli-
makampen. Mens mange land og
organisasjoner presset for ambisiøse
vedtak for som tok gamle lovnader

et skritt videre, satt andre land foten
ned. Slutterklæringen for klimatopp-
møtet endte derfor uten referanser
til fossile brensler eller et «veikart»
mot fossil utfasing. Det ble heller
ikke stor framgang for beskyttelse
av skog i forhandlingene – noe som
særlig skuffet urfolkgrupper.

PUST – trenger du virkelig én til?

Gjennom prosjektet "PUST" vil Naturvernforbundet sette fokus på vårt forbruk. Hvor mye natur ødelegges for å produsere det vi forbruker - i Norge og i utlandet? Hvilke konsekvenser har det for dyr, planter, vann og andre ressurser - og dermed for oss selv? Hvor store klimagassutslipp fører det samme forbruket til? Og hva kan vi gjøre for å begrense dette forbruket?

I 2025 ble det gjennomført kampanjer mot matsvinn, og for reparasjoner og ombruk ("Bruk det du har"). Blant politiske krav som ble fremmet, finner vi momskutt eller annen finansiell støtte til ombruk og reparasjoner, arbeid mot matsystemutvalget, påvirkning av samfunnsoppdraget for sirkulær økonomi, ulike former for fremming av ombruk og reparasjon av tekstiler og elektronikk, og påvirkning av reglene for hva renovasjonsavgiften kan brukes til.

Den store Klesbyttedagen er en av Na-

turvernforbundets store arrangementer. I 2025 ble mer enn 100 klesbyttemarkeder arrangert. Mange lokallag og andre engasjeres i å arrangere klesbyttemarkeder over hele landet. Klesbyttedagen skal brukes til å fremme konkrete politiske krav innen tekstilområdet.

Skogvern og omstillingskommisjon

Mange av Naturvernforbundets krav til våre sentrale myndigheter avgjøres i statsbudsjettet. Derfor arbeider Naturvernforbundet målrettet hvert år med å påvirke politikernes beslutninger om hva staten skal bruke sine penger på.

Høsten 2025 ble det blant annet gitt betydelig mer penger til skogvern enn hva som var foreslått, og planene om gruvedrift på havbunnen ble lagt på is. Men det som kan vise seg å bli viktigst for natur og miljø på lang sikt var opprettelsen av en omstillingskommisjon som skal se på en helhetlig plan for Norges omstilling av olje- og gasssektoren.

Kommisjonen skal se på "ulike scenarier og tiltak for å bedre norsk økonomis

omstillingsevne, verdiskaping, næringsutvikling og konkurransekraft" når produksjonen av olje og gass stagnerer, og bruken av fornybar energi øker i Europa. Miljøbevegelsen er en av partene som skal være representert i kommisjonen, sammen med partene i arbeidslivet og "relevant fagkompetanse".

Omstillingen til et lavutslippssamfunn krever mer enn å kutte utslipp, det handler også om det samfunnet vi vil skape. En plan for hvordan vi skal få til en rettferdig og grønn omstilling må derfor stå sentralt i norsk klimapolitikk. Naturvernforbundet vil arbeide for at omstillingskommisjonen gir oss den planen vi trenger for å møte fremtiden.

En bred og innholdsrik valgkampanje

En av Naturvernforbundets hovedsatsninger i 2025 var å oppfordre til å stemme for naturen og miljøet i stortingsvalget i september. Den største markeringen vi hadde var "Stå opp", som ble gjennomført 30. august der over 7000 mennesker samlet seg på 17 ulike merkeringer over hele landet.

"Stå opp" i Tromsø 30. august. Foto: Petra Polcicova

Våre lokallag samarbeidet med en rekke andre organisasjoner om å arrangere demonstrasjoner, fjellturer og stands for å minne velgere på hvor viktig natur og klima er i stortingsvalget.

I tillegg laget medlemsmagasinet Natur & miljø en undersøkelse, der

partienes holdning i 44 ulike miljøsaker ble kartlagt. Basert på svarene fikk fire partier grønt lys for sin lovede miljøpolitikk - SV, Venstre, MDG og Rødt. KrF og Ap fikk gult lys, mens Sp, Høyre og Frp endte nederst i Natur & miljøes undersøkelse.

Broen til framtiden

Naturvernforbundet deltar i omfattende samarbeidsprosjekter med fagbevegelse, kirke, forskere, politikere og andre organisasjoner om grønn omstilling, og oppbyggingen av fremtidens arbeidsliv. Sammen med Natur og Ungdom, Industriaksjonen og Manifest Analyse deltok vi på LO i Trondheims konferanse i januar 2025. Vår leder Truls Gulowsen holdt tale 1. mai på Youngstorget i Oslo, og i mars 2025 arrangerte vi konferansen Broen til framtiden, med innledninger fra blant annet Cicero senter for

klimaforskning, Natur og Ungdom, Folkehelseinstituttet, Legenes klimaaksjon, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Handel og Kontor og LO.

Kapittel 4

Fjordsøksmålet

Naturvernforbundet har arbeidet mot planene om å bruke Førdefjorden i Sunnfjord som gruveavfalls plass siden 2008. Lokale, regionale og nasjonale ledd i organisasjonen har samarbeidet for å holde saken på dagsorden. Nå er det rettsvesenet som tas i bruk for å redde en av Norges friskeste fjorder fra gruveslam.

Foto: Luka Tomac

Naturvernforbundet og Natur og Ungdom mener at Klima- og miljødepartementets tillatelse til å dumpe opptil 170 millioner tonn gruveavfall i Førdefjorden er et klart brudd med EUs vanndirektiv. Direktivet sier at det er forbudt å forurense en vannressurs.

Etter tap i tingretten, anket miljøorganisasjonene saken til lagmannsretten. Høsten 2024 kom spørsmålet om hvorvidt staten hadde rett til å tillate omfattende forurensning av Førdefjorden opp i EF-TA-domstolen i Luxembourg. 5. mars 2025 kom EFTA-domstolen med sin dom. Den

slår fast at økonomiske hensyn ikke er grunn god nok til å tillate forurensning av en fjord som Førdefjorden.

Gruveselskapet Nordic Mining meldte i desember 2024 at oppstart med prøveproduksjon er i gang. I mai 2025 hadde de en formell åpning av anlegget. Siden da har det altså blitt dumpet avfall i Førdefjorden.

Fjordsøksmålet – hovedsak

Fjordsøksmålet var oppe til behandling i Borgarting lagmannsrett 10. - 12. juni 2025.

Tirsdag 12. august 2025 kom dommen fra lagmannsretten. Der ble både utslippstillatelsen og driftstillatelsen kjent ugyldig, og miljøorganisasjonene ble tilkjent saksomkostninger. Likevel ble ikke dumpingen av gruveavfall stanset.

15. september anket staten dommen fra lagmannsretten til Høyesterett. Nordic Mining og Norsk industri erklærte partshjelp for staten i løpet av november. Den 1. desember bestemte Høyesteretts ankeutvalg at Høyesterett skal behandle anken. Den muntlige forhandlingen i Høyesterett blir 27. april til 5. mai 2026.

Forføyningssak

26. august, to uker etter seieren i Borgarting lagmannsrett, så Naturvernforbundet og Natur og Ungdom ingen annen løsning enn å gå til retten (igjen) for å stanse dumpingen mens Fjordsøksmålet går sin gang i rettssystemet – før skadene blir uopprettelige. De begjærte en såkalt midlertidig forføyning mot gruveselskapet fra Sogn og Fjordane tingrett.

Saken om midlertidig forføyning gikk for Sogn og Fjordane tingrett 13. - 17. ok-

tober. 10. november 2025 kom dommen fra tingretten. De bestemte at begjæringen om midlertidig forføyning ikke ble tatt til følge. Miljøorganisasjonene ble dømt til å erstatte 2,5 millioner av motpartens saksomkostnader.

Århuskonvensjonen er en internasjonal avtale som skal sikre at befolkningen får informasjon om miljøproblemer, og at det er anledning til å prøve miljørelaterte saker for retten. Naturen har som kjent ingen penger - så det bør ikke være så dyrt å prøve miljøraker for retten at retten blir illusorisk i møte med sterke pengeinteresser på den andre siden av bordet.

– Det er flere åpenbare feil i dommen, og de skyhøye saksomkostnadene bryter med Århuskonvensjonen. Dette er en dom som svekker naturens rettssikkerhet fordi den legger lista for å ta miljøraker til retten enda høyere. En slik dom kan ikke bli stående, sa Truls Gulowsen, leder i Naturvernforbundet, etter dommen i forføyningssaken.

3. desember bestemte miljøorganisasjonene at de vil anke dommen videre til Gulating lagmannsrett, og saken ble behandlet i Bergen fra 23. til 27. mars 2026.

Dette er saken

- Gruveselskapet Nordic Mining vil utvinne rutil og granat fra et åpent dagbrudd i Engebøfjellet ved Vevring i Sunnfjord. Rutil brukes for å fremstille fargestoffet titandioksid.
- Gruveavfallet vil inneholde store mengder finmalt stein, miljøgifter, mikroplast og kjemikalier.
- Dumpingen av avfallsmasser vil drepe alt liv i deponiområdet og kan ramme livet i fjorden hardt.
- Førdefjorden er en frisk og artsrik fjord med store naturverdier.
- Fire lakseførende vassdrag renner ut i fjorden.
- Førdefjorden - innenfor det planlagte deponiområdet - er en nasjonal laksefjord, og skal derfor ha et særskilt vern.

Så glade blir miljøvernere når de får medhold! Natur og Ungdoms leder Sigrid Hoddevik Losnegård og Naturvernforbundets leder Truls Gulowsen feirer EFTA-domstolens uttalelse i mars 2025. (Foto: Kristian S. Aas)

Seiere i 2025

- I sommer ble det bestemt å innføre tre store fiskefredningsområder i **Oslofjorden**! De store og stedegne fiskene må få fred til å formere seg. Samtidig må forurensningen reduseres.
- Nå skal ingen nye **myrer** ødelegges for å lage jord til potteplanter! Det nye forbudet mot uttak av torv er et viktig steg på veien mot bedre beskyttelse av myr.
- **Korallrev** fikk status som «utvalgt naturtype» i sommer. Det betyr at det blir sterkere bevaringskriterier etter naturmangfoldloven.
- Gjennom statsbudsjettet sikret vi at det ikke blir gitt lisenser for **gruvedrift på havbunnen** de neste fire årene. Dette er et jordskjelv for norsk sokkelpolitikk, og selv Arbeiderpartiet kaller dette den største miljøseieren på tiår!
- I statsbudsjettet for 2025 ble det også noen andre seire for naturen. Det ble gitt rekordhøye summer til **skogvern**, og **kollektivtrafikken** skal få et løft.
- **Balsfjord** kommunestyre sa nei til områderegulering for vindkraftutbygging! Strupfjellet – Omasvarri er reddet.
- Statsforvalteren bestemte i mars å utsette behandlingen av næringsområdet Viken Park i **Fredrikstad** inntil klagene er ferdig behandlet. I juni fikk selskapet bak planene avslag på å omgjøre en landbrukseiendom til næringsområde. Og i oktober opphevet statsforvalteren kommunens vedtak, noe som kan bli spikeren i kista for planene.
- Elva **Skjoma** nær Narvik ble utbygd i 1969. Det ble ikke stilt krav til minstevannføring. Den lave vannføringen har ført til at villaks og ørret fryser fast i isen og dør. I april ble krav til minstevannføring innført! Også i **Bjoreio** og **Sima** i Hordaland er det vedtatt økt minstevannføring.
- Stor lokal aktivitet over lang tid førte til at Kommunal- og distriktsdepartementet omgjorde statsforvalterens godkjenning av utbyggingen på **Bunestoppen** i Bamble i Telemark.
- Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) varslet i november at de vil avslå søknaden om å bygge Davvi vindkraftverk i **Finnmark**. Dette er en stor seier for finnmarksnaturen.
- Selskapet Gaia Salmon ville sprengre ut **Rossøyene** i øyriket Træna for å bygge landbasert oppdrettsanlegg og industri. Nå er statusen for planene høyst usikre, ettersom selskapet gikk konkurs i oktober. Kanskje er Rossøyene reddet?
- **Varhaugmyra**, og flere områder i utbyggingsplanen for Kokstaddalen, blir bevart. Det har bystyret i Bergen bestemt.
- Kommunestyret i **Modalen** sa nei til utbygging av et stort vindkraftanlegg i fjellene ved Modalen den 10. april 2025 etter en folkeavstemning.
- Etter klage fra Naturvernforbundet ble et hyttefelt på Kartneset i **Lofoten** stanset av Statsforvalteren.
- Statsforvalteren sier nei til utbygging av Stabeldammen i **Kristiansund**. Naturvernforbundet får medhold i klagen på reguleringsplanen, for andre gang.
- Natur- og klimafestivalen i **Trondheim** ble en stor suksess. En uke fylt med opplevelser, inspirasjon, kunnskap og motivasjon til mer miljøvennlige liv, samt om alternative økonomiske systemer og hvordan skape endring.
- I Trondheim er Norges første bynaturpark etablert på **Lade**. Naturvernforbundet har jobbet for dette, sammen med andre organisasjoner.

Kapittel 5

Styrende organer

Naturvernforbundet er en demokratisk organisasjon. Medlemmene velger delegater til landsmøtet, som holdes annethvert år og meisler ut hovedlinjene i forbundets politikk. Mellom landsmøtene er landsstyret det høyeste organet. Oversikten viser medlemmer etter landsmøtet i november 2024.

Sentralstyret har bestått av:

Leder: Truls Gulowsen

1. nestleder: Pernille Bonnevie Hansen

2. nestleder: Helene Ødven

Styremedlem: Kjell Magne Derås

Styremedlem: Mattis Danielsen

Styremedlem: Milly Meyer (til mars 2025)

Styremedlem: Øyunn Hasvik (fra mars 2025, tidligere 1. varamedlem)

1. varamedlem: Gytis Blaževičius

2. varamedlem: Gaute Rolv Dahl

3. varamedlem: Ingrid Skjoldvær

Natur og Ungdom: Jesper Stattin

Vara, Natur og Ungdom: Symre Johanne Aargaard

Landsstyret

Agder: Rune Sævre, vara Yvonne Kerlefsen
Buskerud: Martin Lindal, vara Astrid Busengdal
Finnmark: Leif Gøran Wasskog (til juni), Camilla Betten (fra juni), vara Sunna-Inga Gaup Aamot
Hordaland: Helene Vacarisas, vara Tom Skauge
Innlandet: Thomas Cottis, vara Kjetil Bjørklund
Møre og Romsdal: Japke Stobbe, vara Jannicke Totland Due
Nordland: Dag Johansen, vara Kaja Langvik-Hansen (til desember), Frode Solbakken (fra desember)
Oslo og Akershus: Silje Synøve Høgelid, vara Paulina Dudzinska
Rogaland: Hugh Clarke, vara Ingeborg Vrenne
Sogn og Fjordane: Hanna Lie Bakken, vara Hanna Tryggestad Koi
Telemark: Saskia Wanders, vara Torfinn Sanden
Troms: Anne-Lise Mortensen, vara Anne Nesbakken
Trøndelag: Magne Vågsland, vara Kari Merete Andersen
Vestfold: Ann Norderhaug, vara Espen Backe
Østfold: Håkon Borch, vara Ragnar Johnsen
Natur og Ungdom: Eri Melhus, vara Sigrid Hoddevik Losnegård
Miljøagentene: Signe Lindbråten, vara Siv Grethe Aarnes
Ansatte: Tina Andersen Vågenes, vara Siri Tollefsen

Kontrollkomité

Leder: Gert-Fredrik Malt, Oslo og Akershus
Medlemmer: Kåre Olerud, Innlandet og Tina Sugunthi Felicien, Hordaland (til juni)

Valgkomité

Leder: Knut Espelid
Medlem: Nora Håpnes
Medlem: Randi Storhaug
1. varamedlem: Annie Henriksen
2. varamedlem: Aleksander Snarheim

Etisk utvalg

Etisk utvalg består av:
Leder: Gunnar Sander
Medlem: Magnus Storvoll Strømseth
Medlem: Lea Justine Nesheim
Medlem: Nordis Vik Olausson
Medlem: Dag Arne Høystad

Kapittel 6

Regnskap og revisjonsrapport

Her, og på de påfølgende sidene, finner du aktivitetsregnskap, balanse, noter, årsberetning og revisorberetning for Naturvernforbundet i 2025.

Foto: KaVass/Flickr.com

Anskaffede midler

	Note	Regnskap 2025	Regnskap 2024
1.1 Medlemsinntekter	2	12 062 177	10 044 064
1.2 Tilskudd	3	48 749 431	50 729 110
1.2.2 Offentlige tilskudd		29 664 412	35 172 796
1.2.4 Andre tilskudd		19 085 020	15 556 314
1.3 Innsamlede midler, gaver mv	4	15 265 109	11 642 431
1.4 Opptjente inntekter fra operasjonelle aktiviteter		958 418	1 600 015
1.5 Finans- og investeringsinntekter	11	399 905	174 885
1.6 Andre inntekter		80 375	58 700
Sum anskaffede midler		77 515 415	74 249 204
2. Forbrukte midler			
2.1 Kostnader til anskaffelse av midler		10 329 847	6 795 145
2.1.2. Kostnader til innsamling		4 881 013	3 341 206
2.1.1. Kostnader til medlemsadministrasjon		3 788 874	2 624 208
2.1.3. Kostnader til arbeid med tilskudd og verving av medlemmer		1 659 960	707 766
2.1.4. Kostnader til anskaffelse av andre midler		0	121 965
2.2 Kostnader til organisasjonens formål		66 557 064	61 880 272
2.2.1 Tilskudd og bevilgninger til oppfyllelse av organisasjonens formål		29 044 732	27 410 152
2.2.1.1. Kontingentoverføringer fylkes-og lokallag		5 630 307	5 626 156
2.2.1.2. Tilskudd til nasjonale samarb. partnere, samt fylkes-lokallag		11 362 945	8 384 558
2.2.1.3. Internasjonalt arbeid, overføringer til partnere		12 051 480	13 399 438
2.2.2 Kostnader til aktiviteter som oppfyller målet		37 512 332	34 470 119
2.2.2.1. Klima, forbruk, energi, forurensing, naturmangfold, inklusive internasjonalt		21 950 286	19 913 750
2.2.2.4. Kampanje- og organisasjonsarbeid		13 215 661	11 760 403
2.2.2.5. Kommunikasjon		2 346 386	2 795 966
2.3 Administrasjons- og styrekostnader		6 080 801	6 244 709
Sum forbrukte midler		82 967 712	74 920 126
Aktivitetsresultat	8	-5 452 296	-670 922

Balanserapport

31.12.2025

31.12.2024

Periode: 202512

note

Utgående
balanse i årUtgående balanse
denne periode i fjor

Eiendeler

Anleggsmidler

6

1250 Inventar

2 597

15 229

1260 Fast bygningsinv. m/annen avsk

332 789

461 600

1280 Kontormaskiner

307 068

322 900

Sum anleggsmidler

642 454

799 729

Immaterielle eiendeler

6

1060 Nye nettsider

831 806

1 247 709

1061 Nytt medlemssystem

418 546

558 061

1062 Ny IT-plattform

75 552

95 699

Sum immaterielle eiendeler

1 325 904

1 901 469

Kundefordringer

10

2 529 776

4 947 292

Andre kundefordringer

2 062 829

702 181

Sum fordringer

4 592 605

5 649 473

Bankinnskudd, kontanter og liknende

9

26 418 922

22 331 751

Sum omløpsmidler

31 011 527

27 981 224

Sum eiendeler

32 979 885

30 682 422

Formålskapital og gjeld

2030 Formålskapital eksternt pålagte restriksjoner

-350 982

-350 982

2050 Fri Formålskapital

-3 154 102

-9 392 785

Sum formålskapital

8

-3 505 084

-9 743 766

Leverandørgjeld

-3 408 748

-4 418 709

Annen kortsiktig gjeld

-16 981 786

-12 219 460

Tilskuddsgjeld

-6 935 250

-2 154 955

Skyldige offentlige avgifter

-2 149 018

-2 145 532

Sum kortsiktig gjeld

-29 474 801

-20 938 656

Sum egenkapital og gjeld

-32 979 886

-30 682 422

Oslo den 26. mai 2026

I styret for Norges Naturvernforbund

Truls Gulowsen
Leder

Pernille B. Hansen
Nestleder

Helene Ødven
Nestleder

Kjell M. Derås
Styremedlem

Mattis Danielsen
Styremedlem

Øyunn Hasvik
Styremedlem

Brage Bøe Ulstein
Styremedlem (Natur og Ungdom)

Gro Holstad
Generalsekretær

Noter til årsregnskap 2025

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med God Regnskapsskikk (F) for Ideelle Organisasjoner (standarden) og små foretak, og består av følgende:

- ✓ Aktivitetsregnskap
- ✓ Balanse
- ✓ Noter

Årsregnskapet, som er utarbeidet av foreningens styre og ledelse, må leses i sammenheng med styrets beretning og revisjonsberetningen som til sammen utgjør det totale årsregnskap.

Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

Andre omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi

Bankinnskudd, kontanter o.l

Bankinnskudd, kontanter og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse

Anleggsmidler/Langsiktig gjeld

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Varige driftsmidler nedskrives til gjenvinnbart beløp ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til eiendelen. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Varer

Varer er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og netto salgsverdi.

Naturvernforbundet avviklet nettbutikken i 2024 og har ikke lenger noe varelager.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene og en tilleggsavsetning som skal dekke øvrige påregnelige tap.

Skatt

Norges Naturvernforbund er ikke ansett skattepliktig for sin virksomhet, jfr. skattelovens § 2-32.

Inntekt

Medlemsinntekter inntektsføres for det året de gjelder. Men står også som en betydelig kostnadspost når kontingentene sendes videre til fylkes- og lokallag ihht vedtektene. I 2025 ble det overført medlemskontingenter tilsvarende 5,630 Mill kroner.

Tilskudd inntektsføres i den periode de er bevilget til. Ubenyttet tilskudd med tilbakebetalingsvilkår oppføres som kortsiktig gjeld ved årets slutt. Andre tilskudd som ikke fullt ut er anvendt i regnskapsperioden inngår i formålskapital med eksterne bindinger.

Gaver inntektsføres som hovedregel på mottakstidspunktet. Men gaver med bindinger og gaver som er øremerket med egne vedtak (feks Førdefjorden) følger prosjektenes aktivitet.

Avtaler/samarbeidsavtaler inntektsføres for det året de gjelder.

Pensjonskostnad

Naturvernforbundet har plikt til å tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Naturvernforbundets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Naturvernforbundet har både innskuddsordning og ytelsesordning for sine ansatte. Ytelsesordningen ble lukket 31.12.2014 og ansatte født før 1958 valgte å stå i den ytelsesbaserte ordningen i KLP, er nå flyttet til Storebrand. Øvrige ansatte har en innskuddsbasert pensjonsordning via DNB og med 7 % innskudd, hvorav de ansatte betaler 2 %. Ordningen regnskapsføres som en innskuddsbasert pensjonsordning, som i praksis innebærer kostnadsføring av betalt premie.

Naturvernforbundets forpliktelser etter tidligere ordning med Offentlig Tjenestepensjon vil løpe i lang tid etter at ansatte har sluttet og har i de senere år bidratt med store ekstrakostnader. Selv om forpliktelsene på lang sikt blir mindre og mindre, vil ordningen kunne medføre plutselige merkostnader på både 1 og 2 millioner kroner per år de neste 5-10 årene.

Fordeling av kostnader

Kostnader er i størst mulig grad direkte henført til den aktiviteten de hører til. I 2025 er felleskostnader som eks. husleie, IKT og lønn og personalkostnader fordelt på en rimelig og konsistent måte på de ulike aktivitetene.

Ved fordeling av kostnader er tid pr aktivitet, arealbruk og/eller andel personal benyttet som fordelingsnøkkel. Fordelingsnøkkel oppdateres årlig eller ved store endringer i fordeling.

Ikke fordelbare felleskostnader inngår i administrasjonskostnader.

Note 1 – Kostnader etter art

Driftskostnader	2025	2024
Vareforbruk	628 120	842 117
Personalkostnader	34 018 944	30 001 406
Av/nedskrivning driftsmidler	794 190	647 017
Annen driftskostnad	47 489 275	43 398 012
Sum driftskostnader ex finanskostnader	83 930 529	74 888 552
Finanskostnader	37 183	31 574
Sum driftskostnader	82 967 712	74 920 126

Note 2 – Antall medlemmer per 31.12.2025

Medlemsåret går fra 1.10 til 30.9. Kontingenten blir avkrevd 1.10 for påfølgende år. Antall medlemmer pr. 31.12.2025 er basert på alle medlemmer innmeldt pr. 31.12.2025 uavhengig om betalt eller ikke.

Medlemskategori	2025	2024	2023	2022	2021
Æresmedlem	7	8	8	7	6
Livstidsmedlem	154	158	149	158	163
Hovedmedlem	25839	24541	20820	19363	19979
Studentmedlem	602	560	512	529	565
Rabattert medlemskap	2594	2499	2271	2228	2142
Familiemedlem	4711	4611	4158	4104	4058
Rabattert familie	350	362	364	389	415
Husstand	6502	6555	6271	6218	6099
NNV-Miljøagent	2786	2757	2610	2653	2654
Total	43545	42051	37163	35649	36081
Endring fra forrige år	1494	4888	1514	-432	1166
Endring i prosent	3,55	13,15	4,13	-1,2	

Betalt medlemskap etter Klima- og Miljødepartementets søknadskrav

	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
tidsmedlemmer	153	158	149	158	163	169	171	173
edmedlemmer	24817	22047	17141	17059	16263	16202	13566	11 096
lentmedlemmer	569	491	404	404	381	455	467	424
attert medlemskap	2491	2272	2033	2040	1984	1927	1815	1 610
iliemedlemskap	4565	4267	3768	3781	3735	3552	3326	2 766
attert familiemedlemskap	342	338	323	347	389	398	364	320
standsmedlemmer + MA	9010	8538	7854	8063	7954	7646	6954	5 749
all	41947	38115	31672	31852	30869	30349	26663	22 138

I 2025 ble det bokført medlemsinntekter tilsvarende kroner 12 062 177, hvorav 5 630 307 er overført til fylkes- og lokallagene ihht landsmøtets vedtak for kontingentfordeling.

Note 3 – Tilskudd og inntekter 2025

Offentlige Tilskudd

	2025	2024
NORAD	12 750 209	10 638 084

KLD, Grunnstøtte	6 968 000	7 952 000
Statens strålevern	2 318 854	2 080 000
Miljødirektoratet	4 970 000	3 865 000
Momskompensasjon	2 925 306	2 757 932
Norsk dekommisjonering	258 550	135 000
Oslo kommune	46 512	-
Oslo Met	31 500	
Fremtiden i våre hender	10 500	
KLD	51 600	2 750 600
Norsk Tipping	-	4 768 954
Stiftelsen Atlas-Alliansen	-	2 821 398
Sum årets tilskudd	30 331 031	37 768 968
Overført fra ifjor	710 363	-
Overføres til neste år	1 376 983	2 596 172
Sum offentlige tilskudd	29 664 411	35 172 796

**Andre tilskudd private, bedrifter,
stiftelser, organisasjoner m.v.**

	2025	2024
Sparebankstiftelsen DNB	12 393 873	9 004 435
Rockefeller Philantropiy Advisors	4 556 464	3 955 400
Greenpeace	263 000	
Natur og Ungdom	200 000	
Besteforeldrenes Klimaaksjon	10 000	

Oil Change International	20 361	
WWF	10 000	
EU (Circle Up)	976549	0
Haldor Viriks legat	700000	600000
Volvo Car Norge	500000	500000
SRN	190000	190000
Patagonia	111748	0
Bergesen	100000	0
Inforce	96250	73143
NINA - Norsk institutt for naturforskning	64350	57200
Sabima	18000	5000
Å Energi	8000	0
Norsk Jeger og Fisk	3000	0
FNF	3000	10000
LS Europe Logos SRL	0	501136
Handelens Miljøfond	0	500000
Hurtigruten Foundation	0	75000
Ryfylkefondet	0	25000
RSK DA	0	20000
Lyse Kraft	0	20000
Andre	0	20000
Sum årets tilskudd	20224595	15556314
Overført fra ifjor	3316086	0
Overføres til neste år	4455662	0

Note 4 – Spesifikasjon av innsamlede midler

Gavekategori	2025	2024	2023	2022
Faste givere	6 164 182	4 130 148	3 710 071	2 892 674
DM kampanjer, testamentariske gaver, enkeltgaver, bedriftsgaver	9 111 927	7 511 883	6 198 480	3 597 907
Sum gaver og innsamlinger	15 276 109	11 642 031	9 908 551	6 490 581
Faste givere (Naturvenn)	3 662	3 109	2 550	2 717
Snitt årlig fastgiverbeløp	1 683	1 328	1 455	1 065

Det følger med mange kostnader for å samle inn midler. I 2025 utgjorde dette kr 4 771 499 (se 2.1.2 i aktivitetsregnskapet). Dette inkluderer både personalkostnader for ansatte i team fundraising og kostnader til eksterne partnere, for eksempel TeleMarketing-byrå. Dette er et satsningsområde for å fremskaffe mer frie midler til organisasjonen, så disse kostnadene vil øke i årene som kommer. Forventningen er dog at innsamlede frie midler vil øke betydelig mer enn kostnadene til innsamling i årene som kommer.

Etter en intern omorganisering av ressurser i sekretariatet som skjedde i november 2024 tydeliggjorde vi også roller og ansvar for innsamling og medlemsregister som gjør at disse personalkostnadene nå føres direkte mot kostnader til innsamling og kostnader til medlemsregister, mens de tidligere delvis er blitt ført mot kampanje- og organisasjonsarbeid.

Kontantprinsippet legges til grunn for inntektsføringen.

Note 5 - Personalkostnader, ytelser til ledelsen, revisor mv

Personalkostnader	2025	2024
Lønn, feriepenger m.v.	26 347 779	23 100 454
Arbeidsgiveravgift	4 367 307	3 724 974
Pensjonskostnader	2 571 109	2 805 151
Annen godtgjørelse	732 750	370 826
Sum	34 018 944	30 001 406
	2025	2024
Antall årsverk per 31.12	37,6	36,5

Pensjonskostnader	2025	2024
Brutto innbetalt til DnB og KLP	2 729 920	2 941 940
Refusjoner fra andre og fylkeslag	-130 450	-99 824
Sluttvederlag og O/U fond	526 223	453 330
Egenandeler ansatte	-554 584	-490 296
Pensjonskostnad	2 571 109	2 805 151

Pensjonspremiefond	2025	2024
Pensjonspremiefondets saldo per 31.12.	1 799 046	1 572 558

Kostnadene for pensjon i 2025 og 2024 er veldig høye, noe som skyldes etterslepet av forpliktelser vi har fra tidligere ansatte som hadde Offentlig Tjenestepensjon. I 2022 ble premiefondet brukt opp som gjorde at alle disse kostnadene måtte tas fortløpende. Vi har fortsatt store fremtidige forpliktelser, men vi har nå et premiefond som kan jevne ut noe av kostnadene fra år til år.

Det er ikke stilt garantier eller ytt lån til ledende personell eller styremedlemmer. Styrets leder har mottatt lønn for sitt arbeid. Styrets nestledere er lønnet i 30 % stilling, Pernille Hansen og 20% stilling, Helene Ødven , mens øvrige styremedlemmer ikke har mottatt honorar for sine verv.

Ytelser til ledelsen	Leder	Nestledere	Generalsekretær
Lønn	942 539	419 212	996 296
Pensjonsutgifter	48 208	22 274	53 990
Annen godtgjørelse (trekkpliktig)	19 170	20 791	7 656
Sum	1 009 917	462 276	1 057 942

Kostnadsført revisjon og regnskapsbistand inkl. mva	2025	2024
Revisjon	417 250	257 010
Prosjektattestasjon	469 906	615 320
Annen bistand	3 375	62 625
Sum revisjon og regnskapsbistand	890 531	934 955

Note 6 – Anleggsmidler, avskrivninger

	Immaterielle eiendeler	Inventar	Ombygging lokaler	IT/Program	Sum
Bokført verdi 01.01	1 901 469	15 229	461 600	322 900	2 701 198

Tilgang i året			0	61 350	61 350
Årets avskrivninger	-575 565	-12 632	-128 811	-77 182	-794 190
Bokført verdi 31.12	-575 565	2 597	332 789	307 068	1 968 358
Avskrivningsperiode	5 år	10 år	4 år	3-5 år	

Note 7 – Sentrale nøkkeltall

Nøkkeltall	2025	2024	2023	2022	2021
Formålsprosent	80 %	83 %	86 %	87 %	85%
Innsamlingsprosent	68 %	71 %	90 %	88 %	85%
Administrasjonsprosent	7 %	8 %	8 %	6 %	9%

Innsamlingsprosenten er beregnet iht. retningslinjer gitt av Innsamlingskontrollen i Norge for beregning av andel innsamlede midler som benyttes til formålet.

Note 8 - Formålskapital, disponering av aktivitetsresultatet

	Fri formålskapital		
Formålskapital per 01.01	350 983	9 392 785	9 743 768
Korrigerende Depositum	0	-300 433	-300 433
Korrigerende Volvo-prosjektet	0	-500 000	-500 000
Årets resultat	0	-5 452 296	-5 452 296
Formålskapital per 31.12	350 983	3 140 056	3 491 039

Formålskapital med eksterne bindinger	IB 01.01.	Endring	UB 31.12
Samarbeidsrådet for Naturvern saker (SRN)	54 428	0	54 428
Jernbanealliansen	196 555	0	196 555
Norsk Nukleær Dekommisjonering	100 000	0	100 000
SUM formålskapital med eksterne bindinger	350 983	0	350 983

Note 9 – Bundne bankmidler

2025

Skattetrekkkonto		1 104 480
Depositumskontoen Saldo:	820 374	
Dep.konto - Andel tilhørende andre organisasjoner	300 433	
Depositumskonto - vår andel		519 942
Sum Bundne bankmidler		1 624 422

Note 10 Nærstående parter

Etter regnskapsloven skal det opplyses om transaksjoner med nærstående parter. For Naturvernforbundet er alle Naturvernforbundets fylkes- og lokallag, Natur og Ungdom og Miljøagentene med lokallag nærstående parter.

Naturvernforbundet innkrever medlemskontingent for fylkes- og lokallagene. Naturvernforbundet og fylkeslagene har også samarbeid på prosjektnivå hvor inntekter og utgifter fordeles etter inngåtte avtaler.

Naturvernforbundet tilbyr og leverer økonomitjenester til flere av fylkes- og lokallagene. Per 1. januar 2025 leverer Naturvernforbundet slike tjenester til fylkeslagene i Hordaland, Trøndelag, Østfold, Vestfold, Buskerud, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Agder, Nordland, Finnmark, Innlandet og lokallagene i Bærum og Fredrikstad og Hvaler.

Naturvernforbundet utfører også lønn og regnskapstjenester for Miljøagentene og Natur og Ungdom.

Naturvernforbundet utbetaler aktivitetstilskudd til lokal- og fylkeslagene basert på søknad. Aktivitetstilskuddet bevilges over enkeltprosjekter eller direkte fra Naturvernforbundet.

Naturvernforbundet utbetaler tilskudd til Natur og Ungdom og Miljøagentene.

	Kundefordringer		Leverandørgjeld	
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2024
Fylkes- og lokallag	663 527	1 183 527	1 679 704	986 123
Natur og Ungdom	57 318	805 344	6 496	361 500
Miljøagentene	61 978	466 966	270 600	207 468
Friends of the Earth	Ikke nærstående part i 2025, da vi har meldt oss ut.			4 662
Sum	782 822	2 455 837	1 956 800	1 559 752

	Fylkes- og lokallag	Natur og Ungdom	Miljøagentene	
Inntekter				

Økonomiservice	305 000	205 874	148 692	
Andel husleie, driftskostnader			436 638	
Kostnader				
Aktivitetstilskudd	5 610 521			
Medlemskontingent/Kontingent	5 630 307		65 900	
Momskompensasjon	2 061 182			
Driftsstøtte, reisestøtte, tilskudd	2 525 000	350 000	100 000	
Tilskudd prosjekter	0	723 000		
Sum kostnader	15 827 010	1 073 000	165 900	0

Note 11 Finansposter

Finansposter	2025	2024
Renteinntekter	397 760	43 302
Annen renteinntekt		-
Valutagevinst (agio)	2 145	129 281
Annen finansinntekt		2 301
Finansinntekter	399 905	174 884
Annen rentekostnad	17 520	2 347
Valutatap (disagio)	19 198	23 815
Annen finanskostnad	465	5 411
Finanskostnader	37 183	31 573
Netto Finansposter	362 722	143 311

Etter flere år uten rentebærende driftskonto har vi nå renter på både drifts- og høyrentekontoer. Dette ble endret i desember 2024. Samtidig ble det innført ny praksis for likviditetsforvaltning som ventes å gi høyere avkastning på våre likvide midler, uten høyere risiko, i årene som kommer. Vi ser at dette ga resultater allerede i 2025

Note 12 Førdefjorden – Fjordsøksmål

Naturvernforbundet er i to rettstvister knyttet til dumping av gruveslam i Førdefjorden. I den ene prosessen vant vi lagmannsretten, men Staten anket. Saken var opp ei Høyesterett i mai 2026, dom er ikke avsagt ennå.

I den andre, gjerne omtalt som Forføyningssaken, tapte vi i 2025 og ble tilkjent å betale motpartens saksomkostninger (totalt 2,5M). Denne saken ble anket til lagmannsretten, og vi tapte igjen i 2026

og ble tilkjent å betale motpartens saksomkostninger (ytterligere 1,25 millioner kroner). Momentet om saksomkostninger er anket og ikke rettskraftig per mai 2026.

Det er forventet at disse rettstvistene for sin endelige løsning i løpet av 2026, og at det da gjøres opp fullstendig regnskap med eventuelle tap eller gevinst. Det er svært uvisst hvordan sakene til slutt ender opp økonomisk. Per mai 2026 ser vi for oss et utfallsrom på +/- 3 millioner kroner.

Sakene føres for retten sammen med Natur & Ungdom og vi deler på eventuelle kostnader/gevinster hvor Naturvernforbundet hefter for ca 70%. Det foreligger ytterligere planer for innsamlingskampanjer i forbindelse med de ulike domsavsigelsene.

Årsberetning 2025

Virksomhetens art og lokalisering

Norges Naturvernforbund er en landsdekkende medlemsorganisasjon med det formål: å arbeide for å verne naturen og sikre livsmiljøet slik at menneskelig virksomhet ikke overskrider tålegrenser i naturen.

Landsmøte, landsstyre og sentralstyre er organisasjonens besluttende organer.

Landsstyret har hatt 10 møter i 2025, herav 4 ekstraordinære og tilsvarende har sentralstyret hatt 6 møter, og et sentralstyreseminar over en helg. I inneværende periode var det blant faste representanter i Landsstyret 42,86% menn, 53,57% kvinner, 3,57% ikke-binære/andre.

Denne årsberetningen forholder seg primært til økonomiske og regnskapsmessige forhold, mens organisasjonens hele og fulle beretning finnes i Årsmeldingen.

Sekretariatet er lokalisert i Mariboes gate 8 i Oslo.

Organisasjonens sekretariat hadde pr 31.12.2025, 42 ansatte på hel- eller deltid, til sammen 37,6 årsverk. Organisasjonen har 15 aktive fylkeslag og 114 aktive lokallag.

Gjennom året har leder blitt honorert tilsvarende en fulltidsstilling og to nestledere honorert tilsvarende 30% stilling på Pernille Hansen og 20% på Helene Ødven.

Pr 31.12.2025 var det 6 ansatte som hadde midlertidig stilling. Medarbeiderne som var og er engasjert i midlertidige stillinger arbeider på tidsavgrensede vikariater eller prosjekter.

Frivillig arbeid utgjør hovedtyngden av organisasjonens aktivitet i fylker og kommuner over hele landet. Tillitsvalgte, aktive medlemmer og andre bidrar i tillegg vesentlig for å sikre og forsterke det faglige og organisatoriske nivået i organisasjonen. Samlet representerer Naturvernforbundet et omfattende faglig nettverk som sikrer stor innsikt i natur, klima- og miljøspørsmål. Virksomheten omfatter medlemsrettet arbeid, miljøpolitisk påvirkningsarbeid overfor nasjonale, regionale og lokale myndigheter, storting, næringsliv m.fl. Naturvernforbundet er en sentral høringsinstans og uttalte seg om en rekke viktige miljø- og naturvernsaker overfor kommunal, regional og nasjonal forvaltning, samt overfor Regjeringen og Stortinget i 2025 og i noen tilfeller EU.

Naturvernforbundet hadde 43545 medlemmer per 31.12.2025, en økning på 1494 medlemmer eller 3,6% fra året før. I tillegg var det registrert 3662 faste givere, en økning på 553 fra 2024. Fastgiverinntektene økte fra 4,130 mill. kroner til 6,164 mill. kroner. Gjennomsnittlig giverinntekt var i 2025 på 1683 kroner mot 1328 kroner i 2024. Innsamlingsprosenten i 2025 var 68 %, en nedgang fra 71 % i 2024.

Naturvernforbundet har flere langsiktig internasjonale samarbeidsprosjekter innen ressursforvaltning, klima, miljøundervisning og organisasjonsbygging for lokale miljøgrupper i Russland, Ukraina, Mosambik og Togo. Arbeidet i Afrika blir i 2026 avviklet, så 2025 er preget av nedskalering og avslutning av prosjektene. Prosjektene er finansiert med tilskudd fra Klima- og miljødepartementet, Direktoratet for Strålevern og Atomsikkerhet og NORAD.

Det ble i 2025 overført totalt 12,051 mill. kroner til partnere i utlandet, mot 13,399 mill. kroner i 2024.

Redegjørelse for Aktivitetsregnskapet

Som aktivitetsresultatet indikerer er underskuddet betydelig større enn budsjettene og prognosene vi jobbet etter underveis i året. Den store overraskelsen gjennom året var at vi fikk fullt og helt avslag på midler fra Norsk

Tipping. Her hadde vi budsjettet med 5 millioner kroner i inntekt, men mottok null kroner i støtte. Avslaget skyldes feil fra vår side. Disse feilene er rettet opp, slik at vi igjen er støtteberettiget i 2026.

Aktivitetsregnskapet for 2025 viser et aktivitetsresultat på -5,452 mill. kroner.

Det er viktig å merke seg at vårt aktivitetsresultat ikke inkluderer overskuddet på innsamlede midler i Fjordsøksmålet. Vi har overført 0,662 mill. kroner i 2025 videre til 2026. Det er forventet at begge rettsprosessene i Førdefjordsaken avsluttes i 2026, slik at vi også da kan få et endelig økonomisk oppgjør i saken. Fjordsøksmålet utgjør en stor økonomisk risiko for Naturvernforbundet, selv med stor giverglede og stor oppslutning blant medlemmer og støttespillere.

Sum anskaffede midler var i 2025 samlet på 77.515 mill. kroner, en økning på 3,266 mill. kroner fra 2024. Sum forbrukte midler var på til sammen 82,968 mill. kroner, en økning på 8,048 mill. kroner sammenlignet med 2024.

Av dette utgjorde kostnader til organisasjonens formål 66,557 mill. kroner, mot 61 800 mill. kroner i 2024. Formålsprosenten for 2025 er på 80% mot 83% i 2024. Dette innebærer kontingentoverføringer, tilskudd til samarbeidspartnere, kommunikasjonsarbeid og organisasjonsarbeid, i tillegg til klima forbruk, energi, forurensing og naturmangfold.

Det ble i alt overført 15,827 mill. kroner til lokal- og fylkeslag i 2025. Det er rekord. Vi har aldri videreført så mye penger til resten av organisasjonen. Det er en økning på 2,541 mill. kroner fra 2024. Av dette var medlemskontingenten til fylkes- og lokallagene var på i alt 5,630 mill. kroner, opp fra 5,626 mill. kroner i 2024.

Likviditeten har vært god gjennom hele 2025. Det ble i 2024 innført nye rutiner for likviditetsforvaltning, som i år har gitt økt avkastning på overskuddslikviditeten. Vi forventer at renteinntektene vil øke i årene fremover.

Formålskapital

Ved utgangen av 2025 har vi en total formålskapital på 3,491 mill. kroner. Det er en reduksjon på 6,253 mill. kroner fra 2024. Av dette utgjør fri formålskapital 3,140 mill. Kroner.

Reduksjonen i formålskapitalen skyldes hovedsaklig det store underskuddet som kom i kjølvannet av avslaget på Tippemidler. I tillegg har vi rettet opp to feil fra fjorårets regnskap, tilknyttet husleiedepositumskontoen og for tidlig inntektsført prosjektstøtte til Volvo-prosjektet. Vi har også avsatt midler til betaling av utestående kontingent til FoE internasjonalt for 2024 og 2025.

Det ble høsten 2022 besluttet i styrende organer at nivået på fri formålskapital ikke skal under kostnader for 3 måneders drift. Siden formålskapitalen ved årsskiftet var langt under dette nivået ble det igangsatt prosesser med plan om både permitteringer og nedskjæringer. Heldigvis mottok vi en historisk stor gave på 10 millioner kroner i januar 2026, som gjorde at vi kunne avlyse disse krisetiltakene.

I årsregnskapet for 2025 er fortsatt drift lagt til grunn og styret bekrefter at forutsetning for videre drift er tilstede.

Arbeidsmiljø

Sykefraværet i Naturvernforbundet i 2025 var på 4,25% av total arbeidstid. Det er en økning fra 4,15% i 2024. Det egenmeldte sykefraværet utgjorde 1,6% og langtidsfraværet (mer enn 16 dager) var på 1,4%.

Det var ingen personskader eller ulykker blant ansatte i 2025. Arbeidsmiljøutvalget har i 2025 hatt 6 møter, med stort fokus på arbeidsmiljø, sykefraværsoppfølging, samt utarbeidelse av medarbeiderundersøkelse.

Naturvernforbundet inngikk i 2022 ny avtale om leie av lokalene i Mariboës gate 8, sammen med de andre organisasjonene i bygget. Den nye avtalen varer frem til juni 2028. 1 times trimmetime for de ansatte har blitt opprettholdt og det har blitt gjennomført ansattsamlinger både ute og inne.

Likestilling

Forbundets mål er å sørge for god kjønnsbalanse både i tillitspersonapparatet så vel som i sekretariatet. Landsstyret har en kjønns sammensetning som tilfredsstiller våre vedtekter der det står at «kjønnsfordelingen i landsstyret bør ikke vise større ulikhet enn 60–40». I inneværende periode var det blant faste representanter i Landsstyret 42,86% menn, 53,57% kvinner, 3,57% ikke-binære/andre. Kjønnsfordelingen i sekretariatet av de ansatte pr 31.12.2025 er 33 kvinner og 11 menn (inkl. 3 honorerte tillitsvalgte). Ledergruppen består av fire kvinner og tre menn (per 31.12.2025). Begge nestledere og generalsekretær er kvinner.

Lønnsystemet er bygget på stillingskategorier, hvor ansiennitet og utdanning bestemmer lønnsnivået. Dette gjør at det ikke er merkbar forskjell i lønn mellom menn og kvinner som har samme erfaringsbakgrunn og stillingskategori.

Påvirkning av det ytre miljø

Vår tjenesteproduksjon forutsetter bruk av ulike ressurser som vi søker å begrense mest mulig. Landsstyret vedtok i november 2019 en reisepolicy for Naturvernforbundet som legger stor vekt på miljø. Vi tilstreber å gjøre reisevirksomheten så lite miljøbelastende som mulig ved å benytte gange, sykkel og kollektivtransport i Oslo-området og mest mulig tog/buss i Norge der det er praktisk mulig. Innkjøp av kontormøbler og elektronisk utstyr gjøres forsøksvis brukt, og vi har stort fokus på vedlikehold og reparasjon fremfor å kjøpe nytt. Vi er sertifisert som Miljøfyrtårn.

Fremtidig utvikling

Naturvernforbundet har styrt arbeidet i 2025 etter arbeidsprogrammet og de langsiktige målene i Naturvernforbundet 2030. Det er gjort prioriteringer i arbeidsprogrammet i tråd med vedtak i styrende organer.

Det jobbes målrettet med å øke de frie inntektene, særskilt gjennom ulike innsamlingsaksjoner, verving av faste givere og nye medlemmer.

Vi har i 2025 fått innvilget store prosjekter over flere år i samarbeids med Sparebankstiftelsen DNB, spesielt Oslofjorden blir et satsningsområde fremover.

Etiske retningslinjer og anti-korrupsjons arbeid

Naturvernforbundet har et etisk utvalg som ble opprettet for å kunne håndtere eventuelle saker som omhandler brudd på organisasjonens etiske retningslinjer. Naturvernforbundet har også vedtatte retningslinjer for anti-korrupsjonsarbeid som er godkjent av våre bidragsytere. Enhver form for mislighold må rapporteres av våre partnere og eventuelt tilbakebetales. Det er ikke rapportert inn noe mislighold i 2025.

Styring av finansiell risiko

Naturvernforbundet hadde i 2025 38,2% offentlig finansiering. Det er en nedgang mot 2024, da andelen var på 47% og i 2023 da andelen var 52%. Med tanke på usikkerhet i tildelinger og kriterier for ulike offentlige støtteordninger vil vi fortsatt jobbe for å øke andelen inntekter fra andre kilder.

Vår økonomi er avhengig av betydelige tilskudd og gaver. Det gjøres løpende vurderinger av inntekts- og kostnadssituasjonen. Forutsetningene kan raskt endre seg dersom statlig støtte, prosjekttinntekter, medlemsinntekter eller gaveinntekter plutselig faller helt eller delvis bort. I så fall vil det bli iverksatt tiltak for å sikre forbundets drift. Dette fikk vi smertelig erfare i desember 2025 da en forventet inntekt på 5 millioner i Tippemidler falt bort.

Risiko - Fjordsøksmålet

Også i 2025 har Fjordsøksmålet, hvor Naturvernforbundet og Natur og Ungdom saksøkte Staten for tillatelse gitt til Nordic Mining ASA om dumping av gruveavfall i Førdefjorden, hatt mye fokus i Naturvernforbundet.

Det er forventet at begge rettsprosessene i Førdefjordsaken avsluttes i 2026, slik at vi også da kan få et endelig økonomisk oppgjør i saken. Fjordsøksmålet utgjør en stor økonomisk risiko for Naturvernforbundet, selv med stor giverglede og stor oppslutning blant medlemmer og støttespillere.

Det er ikke tegnet ansvarsforsikring for styremedlemmer.

Oslo den 26. mai 2026

I styret for Norges Naturvernforbund

Truls Gulowsen
Leder

Pernille B. Hansen
Nestleder

Helene Ødven
Nestleder

Kjell M. Derås
Styremedlem

Mattis Danielsen
Styremedlem

Øyunn Hasvik
Styremedlem

Brage Bøe Ulstein
Styremedlem (Natur og Ungdom)

Gro Holstad
Generalsekretær

Til landsmøtet i
Norges Naturvernforbund

UAVHENGIG REVISORS BERETNING FOR 2025

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Norges Naturvernforbund som viser et underskudd på kr 5 452 296. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2025, aktivitetsregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper. Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av forbundets finansielle stilling per 31. desember 2025, og av dets resultat for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av forbundet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og generalsekretær (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

PKF ReVisjon AS er medlem av PKF Global, et nettverk av medlemsselskaper i PKF International Limited. Medlemmene er selvstendige juridisk uavhengige selskaper, og fraskriver seg ethvert ansvar for arbeid eller manglende arbeid utført av andre individuelle selskapsmedlem eller samarbeidende selskap(er).

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til forbundets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

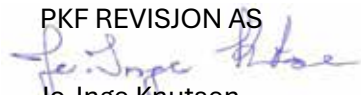
Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar, på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Oslo, 26. mai 2026

PKF REVISJON AS

Jo-Inge Knutsen

statsautorisert revisor

Naturvernforbundet

5.3 Kontrollkomiteens rapporter for 2024 og 2025

Forslag til vedtak: Kontrollkomiteens rapport tas til orientering.

Norges Naturvernforbund
Kontrollkomiteens rapport til Landsstyret for året 2024

1. Ifølge Norges Naturvernforbunds vedtekter § 6-2 nr. 2 har kontrollkomiteen i oppgave "å påse at vedtak fattet av landsstyret, sentralstyret og generalsekretæren er i tråd med vedtektene og i overensstemmelse med landsmøtets vedtak og vedtatte budsjetter, samt at administrasjonens informasjonsplikt overfor landsstyret og sentralstyret overholdes. Kontrollkomiteen skal ikke ha ansvar for å kontrollere lovpålagte oppgaver innenfor revisors arbeidsområde."

Ifølge § 6-2 nr. 4 skal komiteen avlegge rapport til landsstyret i forbindelse med hvert årsoppgjør (...).

Komiteen får tilsendt bl.a. alle saksdokumenter som gjelder møter i Sentralstyret, Landsstyret og Landsmøtet. Ved behov kan komiteen selv aktivt innhente opplysninger.

2. Når det gjelder året 2024 har komiteen gjennomgått tilsendte møteinnkallinger og møteprotokoller med vedlegg. Komiteen har dessuten hatt et møte med leder og generalsekretær, der vi har diskutert emner under komiteens mandat.

Komiteens tredje medlem Tina Sugunthi har ikke deltatt i komiteens forhandlinger.

Komiteen viser til rapporten fremlagt for landsmøtet for tiden frem til da.

For tiden etterpå og generelt når det gjelder året 2024 har komiteen intet særlig å bemerke.

Oslo, 10. mars 2025

Gert-Fredrik Malt
(sign.)

Kåre Olerud
(sign.)

RAPPORT FRA KONTROLLKOMITEEN I NATURVERNFORBUNDET TIL LANDSSTYRET, FOR ÅRET 2025

1. Innledning

Ifølge Naturvernforbundets vedtekter § 6-2 nr 2 har kontrollkomiteen i "*oppgave å påse at vedtak fattet av landsstyret, sentralstyret og generalsekretæren er i tråd med vedtektene og i overensstemmelse med landsmøtets vedtak og vedtatte budsjetter; samt at administrasjonens informasjonsplikt overfor landsstyret og sentralstyret overholdes. Kontrollkomiteen skal ikke ha ansvar for å kontrollere lovpålagte oppgaver innenfor revisors arbeidsområde.*"

Etter § 6-2 nr 4 skal komiteen avlegge rapport til landsstyret i forbindelse med hvert årsoppgjør og til hvert landsmøte.

På landsmøtet 2024 ble komiteen valgt med følgende medlemmer: Gert-Fredrik Malt (leder), Kåre Olerud og Tina Sugunthi Felicien. Våren 2025 meddelte Sugunthi F. at hun trakk seg fra komiteen. Siden da har Malt og Olerud fungert alene som medlemmer.

2. Hovedrapport

I samsvar med mandatet har komiteen gjennomgått sakspapirer og protokoller for møter i sentralstyret og landsstyret for perioden siden siste landsmøte. I et par tilfeller har komiteen også trukket inn senere eksempler, tilkommet i 2026.

Komiteen finner at de vedtak som er truffet i perioden i hovedsak har vært i tråd med forbundets vedtekter, landsmøtets vedtak og med vedtatte budsjetter; og at administrasjonens informasjonsplikt overfor landsstyret og sentralstyret er blitt overholdt. For så vidt har komiteen intet å bemerke.

3. Noen særlige anbefalinger

Komiteen finner likevel grunn til å gi en anbefaling om noen enkeltspørsmål. Anbefalingene er nærmere begrunnet og spesifisert i et tilleggsnotat.

3.1. Om ekstraordinære landsstyremøter

Etter komiteens mening bør det gis en ny og bedre *regel om innkalling til ekstraordinære landsstyremøter*, i NNV-Vedt., i LAS-FO eller begge steder. I første omgang foreslår vi at landsstyret tar inn en ny regel om dette i LAS-FO pkt 14. En mulig formulering kan være: "Når det anses nødvendig for å få en rask avgjørelse i en viktig sak, kan leder eller (...)".

3.2. Om budsjett, regnskap, årsberetning og årsmelding

Komiteen mener at fordelingen av *kompetanse ved fastsettelse av budsjettet* (mellom SES og LAS) bør gjøres tydeligere enn idag. Komiteen mener også at det nåværende *budsjettoppsettet* svekker Landsstyrets mulighet for å foreta en selvstendig vurdering av budsjettforlaget, og også dets mulighet til i ettertid å kontrollere budsjettets presisjon, og anbefaler at oppsettet forbedres, i tråd med det som er angitt i notatet.

Komiteen foreslår at det tas inn regler i SES-FO og i LAS-FO som tydeliggjør organenes forskjellige *kompetanse ved fastsettelse og godkjenning av årsregnskap og årsberetning*. Etter komiteens mening bør det fastholdes at regnskap og årsberetning ikke skal vedtas av SES før de foreligger i en endelig utgave, og at de ikke oversendes til LAS for godkjenning før dokumentene er vedtatt og signert av SES. Komiteen vil også reise spørsmål om det nåværende *regnskapsoppsettet* er tilstrekkelig for å gi sentralstyret og landsstyret den informasjonen de trenger for å vurdere regnskapet på en god måte og for å kunne sette opp et tilsvarende forsvarlig budsjett. Vi vet at noen organisasjoner, i tillegg til et begrenset offentlig regnskap, samtidig etablerer et mer detaljert inntekts- og utgiftsregnskap. Vi foreslår at Landsstyret vurderer muligheten for dette.

Komiteen mener det er behov for en tydeliggjøring av reglene om behandling og fastsettelse med evt godkjennelse av årsmeldinger, som forskjellig fra reglene om den årsberetningen som inngår i årsoppgjøret etter regnskapslovgivningen. Vi oppfordrer Landsstyret til å diskutere saken, med sikte på å etablere en tydelig bestemmelse om hvilket organ som skal ha primærkompetanse for fastsettelse av Årsmeldingen. Det kan skje ved endring av NNVs vedtekter, eventuelt ved en midlertidig regel om dette i LAS-FO.

3.3. Om vedtak og protokollering

Komiteen mener at praksis for formulering og protokollering av vedtak på noen viktige måter ikke er god nok. Se nærmere i notatet.

3.4. Om formidling av uttalelser

Komiteen mener at vedtatte uttalelser ikke blir ivaretatt på en god nok måte, ved protokollering og videre formidling. Først og fremst mener vi det trengs en forbedring av databasen og/eller av lenker og søkefunksjoner ved arkivering av vedtatte uttalelser. Det synes også å være behov for en mer systematisk tilbakemelding til LAS om uttalelsenes videre skjebne.

Oslo, 16/4-2026

For Kontrollkomiteen

Gert-Fredrik Malt

Leder

5.4 Kontrollkomiteens rapport for 2026

Forslag til vedtak: Kontrollkomiteens rapport tas til orientering.

RAPPORT FRA KONTROLLKOMITEEN I NATURVERNFORBUNDET TIL LANDSMØTET 2026

1. Bakgrunn

Ifølge Naturvernforbundets vedtekter § 6-2 nr 2 har kontrollkomiteen i "*oppgave å påse at vedtak fattet av landsstyret, sentralstyret og generalsekretæren er i tråd med vedtektene og i overensstemmelse med landsmøtets vedtak og vedtatte budsjetter, samt at administrasjonens informasjonsplikt overfor landsstyret og sentralstyret overholdes. Kontrollkomiteen skal ikke ha ansvar for å kontrollere lovpålagte oppgaver innenfor revisors arbeidsområde.*"

På landsmøtet 2024 ble komiteen valgt med følgende medlemmer: Gert-Fredrik Malt (leder), Kåre Olerud og Tina Sugunthi Felicien. Våren 2025 meddelte Sugunthi F. at hun trakk seg fra komiteen. Siden da har Malt og Olerud fungert alene som medlemmer.

Etter § 6-2 nr 4 skal komiteen avlegge *rapport til landsstyret i forbindelse med hvert årsoppgjør og til hvert landsmøte.*

Når det gjelder årene 2024 og 2025 viser vi til våre tidligere rapporter, avgitt til Landsmøtet den 7/10-24 (for 2024 frem til da), til landsstyret den 10/3-25 (for resten av 2024), og til landsstyret den 16/4-26. Rapporten for 2025 ble supplert av et omfattende tilleggsnotat til landsstyret med særlige anbefalinger, om regler for ekstraordinære landsstyremøter; om bedre rutiner for behandling av budsjetter, regnskap, årsberetninger og årsmeldinger; om vedtak; om protokollering; og om saksbehandling og formidling av uttalelser. Rapporten her er en foreløpig rapport for 2026 (pr. 28/9-26).

2. Hovedrapport

I samsvar med mandatet har komiteen gjennomgått sakspapirer og protokoller for møter i sentralstyret og landsstyret i perioden.

Komiteen har også vært konsultert i løpende saker om arbeidsmiljø og om skifte av generalsekretær og forbundets leder.

Komiteen registrerer at det nå tas hensyn til noen av de anbefalingene som ble gjort i rapporten for 2025, ved forslag for landsmøtet om endring i vedtektene. Komiteen tar sikte på å følge opp saken videre.

Komiteen finner ellers at de vedtak som er truffet i perioden i hovedsak har vært i tråd med forbundets vedtekter, landsmøtets vedtak og med vedtatte budsjetter; og at administrasjonens informasjonsplikt overfor landsstyret og sentralstyret er blitt overholdt.

Oslo, 28/9-2026

For Kontrollkomiteen

Gert-Fredrik Malt

Leder